

ŠTAJERSKI GOSPODAR

ERSCHEINT JEDEN SAMSTAG

Uredništvo in upravnništvo: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 - Naročnina: letno RM 2.50, polletno RM 1.40, četrletno 75 Rpf

I. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 23. August 1941

Nr. 22

Strahoviti nemški sunki v Ukrajini

Nikolajev z bogatim plenom v nemških rokah - Pričela je bitka za Odeso - Nemci in zavezniki gonijo neusmiljeno poražene boljševike - Sovjetske izgube so brezprimerno krvave - Vse ozemlje zahodno od Dnjepra v rokah zmagovalcev - Uničevalne bitke potekajo zmagovito

Ob koncu preteklega tedna je javilo vrhovno poveljstvo nemške oborožene sile razveseljivo vest, da so nemške in zavezniške romunske čete v neprestanem zasledovanju sovražnika dosegle obalo Črnega morja. Vsi poskusi sovražnika, ustaviti prodiranje nemških in zavezniških armad, so se izjalovili v sijajnih zaletih nemške taktike in strategije. Eden izmed največjih vojaških uspehov ob koncu preteklega tedna je bila zasedba rudniškega področja Krivojrog v Južni Ukrajini. Boljšiviki so vsled nemškega zamaha izgubili 61% celokupne rudarske produkcije. Povsod se pojavljajo znaki sovjetskega zloma na južnem delu ogromne fronte. V edinstvenih sunkih so nemške in zavezniške čete zavzele področje zapadno od reke Dnjepr. Nikolajev je v nemških rokah, bitka za Odeso pa je ob sklepu uredništva že v polnem teku. Boljševiška katastrofa je neizogibna spričo strašnih človeških in materialnih izgub, ki se odražajo na obzorju kot svarilno znamenje bližajočega se splošnega poloma.

V naslednjem podajamo našim čitateljem tedenski pregled borb na vzhodu po poročilih nemškega vrhovnega poveljstva. Tako je bila obramba Zapadne Ukrajine pod pritiskom nemških, romunskih, madžarskih in italijanskih čet že pretekli četrtek pred svojim zlomom. Odeso so, kakor smo že poročali, obkrožile romunske čete, mesto Nikolajev pa nemške in madžarske čete z dveh strani.

V neprestanem zasledovanju boljševikov so nemške in romunske čete prispele med Odeso in izlivom Buga do obale Črnega morja. Tudi na vseh ostalih delih fronte so potekale operacije po načrtu. Nemško letalstvo je preteklo sredo bombardiralo pred Odeso in Nikolajevom več ladij, ki so

bile pripravljene za umik boljševikov. Dvoje transportnih ladij s skupno 14.000 tonami je bilo uničenih, pet nadaljnjih velikih ladij pa so bombe težko poškodovale.

Med sunkom proti spodnjemu Dnjepru so nemške hitre čete zavzele rudniško področje Krivojrog. V tem področju so nakopali letno 19 milijonov ton prvovrstne železne rude. Sovjetska Unija je izgubila 61% celokupne rudniške produkcije in ji je bil s tem prizadejan vojno-gospodarski udarec največje daljnosežnosti.

Kjer so se hitro zbrani sovjetski oddelki na svojem umiku zoperstavili nemškemu in zavezniškemu prodira-

nju, so bili s krvavimi izgubami povsod poraženi.

V Južni Ukrajini so nemške čete s sodelovanjem madžarskih oddelkov zavzele važno pomorsko oporišče in industrijsko velemešče Nikolajev. Vzhodno od reke Bug se je pri parazenem nasprotju vedno bolj opazala znamenja splošnega razsufa. Še veliko vojnih ujetnikov in plena raste nepretrgoma. Na ostalih delih fronte so potekale operacije po načrtu.

Nemške čete so ob začetku tedna nadaljevale preganjanje potočenih sovjetskih armad v smeri proti spodnjemu Dnjepru, medtem pa je letalstvo z dobrim uspehom bombardiralo vo-

Nove zmage na vzhodu

Po posebnem poročilu nemškega vrhovnega poveljstva je doživela sovjetska vojska v bitki pri Gomelu, strašen poraz. Sovražne armade so bile uničene in deloma zajete. Stevilo ujetnikov se je zvišalo na 84.900, zaplenjenih topov na 848. 144 tankov in dva oklopna vlaka sta bila zaplenjena. Na severu so zavzele nemške čete mesta Novgorod, Kingisepp in Narva! Naše čete prodirajo zmagovito.

(Weltbild Gliese)

K odločitvi v vijugi Dajeptra. Na zemljevidu vidimo Odeso, Nikolajev in Krivoj Rog, imena, ki smo jih slišali v poročilih nemškega vrhovnega poveljstva. Nikolajev in silno bogato rudarsko področje Krivoj Rog sta že v nemških rokah.

(PK. Gehrmann-Weltbild)

Pričetek napada ob 11.05! Na sliki vidimo izdajanje povelja v komandi nekega nemškega regimenta na vzhodni fronti

jaške naprave v Moskvi ter razna železniška križišča. Istočasno so nemška vojsna letala bombardirala v Odesi sovjetske oddelke, ki so hoteli na ladjah pobegniti. Toča bomb se je vsipovala na dovozne ceste in obalno področje okrog Odese.

V sredo je izdalo nemško vrhovno poveljstvo poročilo, da se je v zasledovalnih bojih v Južni Ukrajini lepo izkazalo tovarštvo nemške, romunske, madžarske in italijanske vojske. V sijajnih podvigih je uspelo zasesti vse področje zapadno od Dnjepra. Napad proti Odesi se je pričel že v sredo. V teku teh borb je imel sovražnik težke izgube. Preko iz bitke pri Umanu že objavljenih števil je bilo ujetih nadaljnjih 60.000 boljševikov in zaplenjenih 530 topov ter drugi vojni material. V Nikolajevu smo zaplenili v ladjedelnici eno bojno ladjo s 35.000 tonami, eno križarko z 10.000 tonami, štiri rušilce in dve podmornici. Ena topničarka je bila potopljena, druga težko poškodovana. Zaplenili smo nadalje plavalni dok, ki je bil docela nabasan z lokomotivami. Letalstvo je pri napadih na Odeso poškodovalo devet velikih transportnih ladij in tri bojne ladje, med njimi težko križarko.

Tudi v prostoru okrog Kijeva so potekale borbe v zadnjih dneh izredno porazno za boljševike. Boljševiki so na posameznih mestih zapustili po 1000 do 2000 mrtvih, ki jih niso več utegnili pokopati. Železniška zveza s Petersburgom je bila na severu po uspešnih bombnih napadih nemškega letalstva prekinjena.

Država sovražnikov države

Na vzhodu operirajo naše armade proti državni tvorbi, ki bi morala biti po imenu Sovjetska Unija enotna in sklenjena država. Sovjetska Unija pa ni niti državnopravno, niti po ljudski vsebini sklenjena, enotna država. V tej največji zvezni republiki, ki šteje enajst velikih in celo vrsto malih »avtonomnih« držav, ima vsaka država po sovjetski ustavi zajamčeno popolno ustavnopravno svobodo, tako da bi lahko vsak trenutek izstopila iz zveze sovjetskih republik. Kako je to izgledalo v praksi, je pač najvidneje doživela Ukrajina v prvih letih Sovjetske Unije, dočim so na lastni koži doživele blagodat sovjetske ustavnosti baltičske države v zadnjih letih. Moskva je z najhujšim centralističnim terorjem onemogočila vsak poskus osvoboditve izpod boljševiškega jarma. Tako je boljševizem uničil vsako nacionalno zavest ter si je podredil ljudstva v zveznih republikah zgolj kot sužnje.

Isto velja tudi o boljševiških obljubah glede izvedbe marksističnega programa, ki naj bi baje izboljšal življenjsko raven prebivalstva. Tudi v tej točki so boljševiki popolnoma zatajili. Njih stremljenje je bilo edinole obubožanje ljudskih mas širom ogromne države, da bi tako lažje vih-teli bič in držali vajeti v svojih rokah. Moskovskim banditom ni bilo

nikdar in nikoli do tega, da bi izboljšali življenjske in delovne razmere v svoji državi. Da bi pred svetom prikrili strašno bedo, ki so jo povzročili v teh polnih dvajset letih svojega gospostva, so vse meje zabarikadirali, da ni mogel nikdo nepoklicano ven in noter. Celo Sovjetijo so obdali z visokim kitajskim zidom, da so skrivoma lažje delali svoje neumne gospodarske poskuse, katere je moral po navadi plačati z znojem in svojo krvjo le mali človek.

Redila in mastila se je edinole boljševiška garda voditeljev, ki so živeli v največji potratnosti, dočim so istočasno stradali milijoni prebivalcev v »raju proletarcev«. Zgodilo se je celo, da so te pijavke v času, ko so umirali tisoči in tisoči gladi, morale imeti na bogato obloženih moskovskih banketnih mizah cvetlice, ki so jih nalašč v ta namen prinesli v Moskvo od daleč z — letali...

Boljševizem je zatajil svoj lastni »program«, ki je bil od vsega početka samo program rušenja, uničenja in zanikanja vseh moralnih in gmotnih vrednot. Židom je prijal Leninov nauk, ker so se lahko v Sovjetiji izživljali v vseh svojih satanskih nagonih, počenši od spolne pohote pa vse do ubijanja arijskih ljudi. Najhujša laž vseh laži je bila spočeta z Leninovim »naukom«. Ta »nauk« je razkrinkal brutalno Azijat Stalin, ki je udaril med politikujoče književnike in znanstvenike ter jim s svojim bičem dopovedal, da je »državni socializem« istoveten z njegovo osebno diktaturo. Tu so se izkazali židje kot prave podgane sovjetske despotije, saj so se Stalinu pokorili kljub njegovemu nasprotstvu do žida Bronstein-Trockega samo zato, da bi bili tudi za naprej deležni uničevanja, ubijanja in korupcije v okviru države, katero so si izbrali kot nekako poskusno polje za zadnji obračun z nežidovskimi narodi sveta.

Židje niso bili nikdar v zadregi, če je bilo treba najti kako novo geslo za komunistično propagando, zato so si izmislili »vseslovansko« gramofonsko ploščo, ki naj bi privabila pripadnike drugih slovanskih narodov v krog odpornikov proti Nemčiji. Ker internacionalna »viža« ni več vlekla, so naenkrat našli »nacionalno« melodijo. Preje so boljševiki označevali »vseslovanstvo« kot izmišljotino reakcionarnih ljudi, kar jih pa nikakor ni motilo, da so si za svoje namene prikrojili posebno sovjetsko hejslovanstvo. Razveseljivo je, da boljševiki s to svojo novo šaro niso imeli nikjer prave sreče.

Boljševiški voditelji so se izkazali

Naroči Štajerskega Gospodarja!

Stalinova vlada - razdobje terorja

Odprto pismo bivšega sovjetskega poslanika Raskolnikova na naslov Jožefa Stalina

Bolgarski tisk je obelodanil 18. t. m. odprto pismo, ki ga je bivši sovjetski poslanik v Sofiji, Raskolnikov, po svojem izstopu iz sovjetske službe naslovil na diktatorja Sovjetije, Jožefa Stalina:

»Vsak Stalinov politični korak je istoveten z lažjo in goljufijo. Stalinova politika je brez etike, brez poštenja, njegov režim ne pozna nikake ljubezni do ljudi.«

Ta vsekakor zanimiva ugotovitev je tem pomembnejša, ker jo je napisal star in prepričan boljševik, velik občudovalec Lenina in njegove revolucije. Stalinov »socializem« nima nič skupnega s pravim socializmom. Ravno tako nima Stalinova osebna diktatura nikake zveze s pojmom o diktaturi proletarijata. Stalin je storil vse, kar je bilo potrebno, da se spravi sovjetski vladni sistem in socializem ob vsak kredit. Rastoče nezadovoljstvo ljudstva je Stalin stalno tlačil z nasiljem in terorjem. Stalinov režim bo označila zgodovina kot razdobje terorja.

Nikdo v Sovjetiji — tako piše Raskolnikov v svojem odprtem pismu — ni varen pred Stalinovimi biriči. Vsi sovjetski državljani so tako rekoč izpostavljeni njegovemu biču. Vsi se vrte v hudičevo-krvavem vrtincu. Stalin je zaslužil delavce, ker jih je napravil za sužnje svojih tovarn. Stalin je uničil gospodarski organizem dežele, mimo tega je dezorganiziral transportna sredstva. Stalin je organizator gladovanja s pomočjo totalnih in neusmiljenih metod, ki odlikujejo njegovo takti-

torej kot pravi sovražniki lastne države. Uničili je niso samo na znotraj s svojimi brezupnimi »socialnimi« in »gospodarskimi reformami«, z ubijanjem in sistematičnim ustvarjanjem, temveč tudi na zunaj s svojo lakomnostjo, s katero so hoteli tudi na zapadnih mejah Sovjetije pogoltniti eno državo za drugo. Ko so hoteli pobasati v svojo nenasitno malho še Bolgarijo — baltičskih držav še medtem niti niso prebarili — jim je Führer zaklical svoj »Stoj!«. To s tem večjo pravico, ker so se boljševiški zločinci pripravili na velik napad na Nemčijo samo. Sedaj nimajo boljševiški trinogi nobene izbire več. Krvavo seme, ki so ga sejali po prostrani Sovjetiji, je vzklilo kot vzdušljiv plevel. Nemška vojska razbija poslednjo boljševiško vojaško iluzijo. Niti čas, niti prostor nista več činitelja, ki bi zamogla preprečiti popolno uničenje rdeče vojske in za njim stoječega barbarsko-azijskega režima. Nemški vojak jamči za to, da bodo sovražniki sleherne države prejeli zasluženo plačilo.

ko. V svojem morilskem nagnjenju je umoril večje število najboljših znanstvenikov, v kolikor niso pravočasno pobegnili iz Sovjetije. Večino diplomatskih zastopnikov Sovjetije je zvalil zaporedoma v deželo ter jih nato »likvidiral«.

Število Stalinovih zločinov je brezmejno. Ravno tako brezmejno je število njegovih žrtev. Prej ali slej — tako je končal Raskolnikov svoje pismo — bo ljudstvo Sovjetije Stalina spravilo na zatožno klop, in sicer kot izdajalca socializma, glavnega in pravega sovražnika ljudstva, organizatorja gladovanja in falsifikatorja sodnih pravorekov.

„Vse dezerterje je treba postreljati!“

Londonski radio laže stalno in servira svojim poslušalcem bedastoče o »sovjetskih zmagah«. Med drugim so se Angleži zlagali, da je sovjetska vojska »še popolnoma nedotaknjena«. O morali sovjetskih čet pa si drznejo londonski poklicni lažnjivci zatrjevati, »da je po angleških pojmi naravnost odlična«.

Kako »odlična« je morala boljševiške vojske, je pač najbolj razvidno iz nekega tajnega povelja, ki so ga našle nemške čete na svojem pohodu. Gre za tajno povelje komandanta 41. sovjetskega strelskega korpusa. Iz tega povelja je razvidno vso razsulo v boljševiški vojski. Povelje se glasi:

»Komandantom 118., 11., 185. in 90. strelske divizije.

Spričo dejstva, da govorijo različni elementi o demoralizaciji čet in da komandanti divizij in polkov niso napravili reda, odrejam z ozirom na umik v masah sledeče:

1. Mobilizirati je takoj vse sile, da se zaustavi umik in da se uvede red v edinicah.

2. Vse povzročitelje panike in razkrojevalce v etapi je takoj postreliti.

3. Vse težke in lahke strojnice je takoj spraviti v prve bojne črte. Protitankovske topove je spraviti nemudoma na nevarna in važna mesta, istotako tudi zanesljive oddelke.

Za borečimi se strelci je postaviti težke strojnice. Streljati je na vsakogar, ki zapusti svoje mesto na fronti.

4. Globino obrambne črte je treba porazdeliti. Brez borbe se ne sme sovražniku prepustiti niti pedi zemlje.

5. Komandanti in politični komisarji imajo v 14 urah urediti svoje oddelke. Vse komandante in komisarje, čijih čete so sestavljene iz elementov nerada, je takoj izročiti vojnemu sodišču. Odrejam nadalje, da imajo vsi komandanti in komisarji do 17. ure zopet našiti znake svojih činov, ki so jih sami sneli. V obratnem slučaju bo vsak poveljnik ustreljen kot bojazljivec.

To povelje je prečitati vsem komandantom.

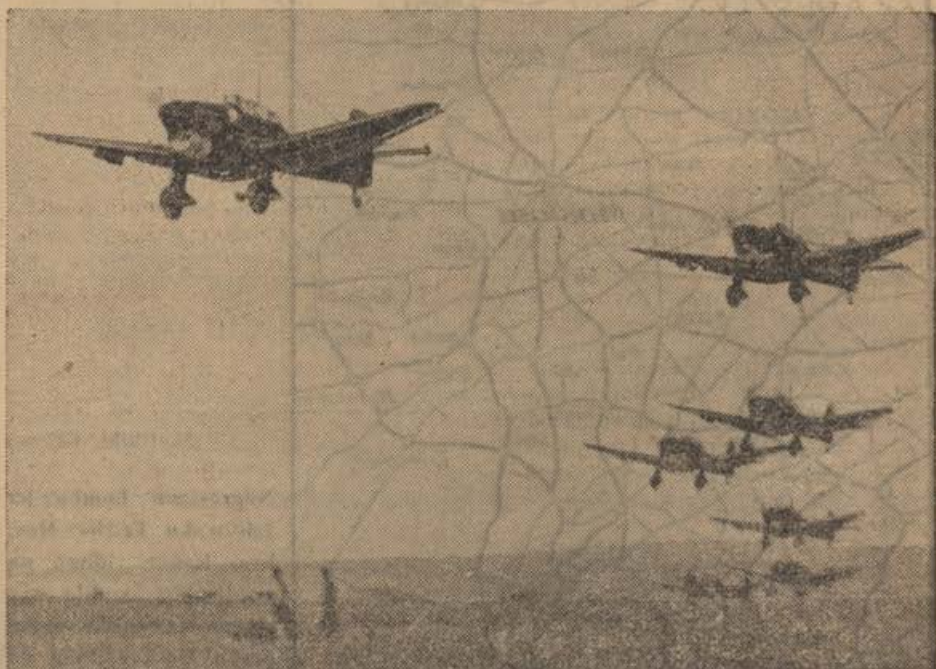
Komandant 41. strelskega korpusa.

Za resničnost:

Starešina 1. odd. major Stefanov.
Generalmajor Kozobuckij.

Pozdrav vseh zavednih
Spodnješta'ercev je

„Heil Hitler!“

(PK. Horster, Presse-Hofmann)
Wie ein Schwarm von Hornissen werden sich die Stukas gegen neue Sowjetziele stürzen

Sestanek dveh vojnih hujskačev

Roosevelt in Churchill sta se sestala na jahti „Potomac“ • Angleško-ameriška izjava, ki naj bi preslepila svet • Narodi so že spregledali to sleparijo

Pred par dnevi sta se nekje na morju sestala na krovu ameriške jahte »Potomac« oba kralja vojnih hujskačev, prezident Roosevelt in angleški ministrski predsednik Winston Churchill. Da bi preslepila ne samo anglosaške narode, temveč tudi ostali svet, sta se zedinila glede besedila posebne angleško-ameriške izjave, ki vsebuje vojne cilje Anglije in Zedinjenih držav. Sleparski maneuver obeh velikih mojstrov vojnega hujskaštva pa je izzval ne samo v Evropi, nego tudi v Aziji ostre kritike, iz katerih je razvidno, da so narodi že sili »svetovnih reform« po receptu bivše versailleske pogodbe.

Rimski tisk je ugotovil, da je že 48 ur po objavi angleško-ameriške izjave lahko ugotoviti popoln polom iniciative, ki sta jo podvzela Roosevelt in Churchill. Po rimskem tisku je zavladalo v Londonu nemalo razočaranje, ker je angleška javnost pričakovala, da se bo iz sestanka na ladji »Potomac« izcimilo zavezništvo med Anglijo in Zedinjenimi državami. Rimski tisk se je zakrohotal nad zagotovitvijo angleško-ameriške izjave, po kateri Anglija in Zedinjene države ne stremita po teritorialnih dobičkih. Tako zagotovitev — piše »Giornale d'Italia« — je dal v svetovni vojni tudi Lloyd George. Posledica te izjave je bila, da je dobila Anglija po versailleski pogodbi

dve tretjini nemških kolonij in polovico nemškega kolonialnega prebivalstva. Anglija je razen tega zasedla Palestino in Transjordanijo ter je položila svoje roke tudi na Irak. Zedinjene države pa so dokazale že v dosežanju konflikta, da žele pomnožiti število svojih oporišč za mornarico in letalstvo, kar je istovetno z razširjenjem kontrole na svetovnih morjih. Navidezno spoštovanje svobodne volje narodov, kakor ga propagirata ameriška in angleška vlada v svoji skupni izjavi, se prav nič ne ujema z okupacijo Palestine ter s pritiskom Anglije na Irak in na Egipt. Še manj s tlačenjem Indije in z zavezništvom s Sovjetijo, ki je šele pred kratkim z orožjem priropala del Finske, Litvo, Estonko in Letonko.

Angleško-ameriška izjava pravi, da spoštujeta vladi Anglije in Zedinjenih držav pravico slehernega naroda, živeti v svobodno izbrani obliki vladavine. Tega namena pa se je angleško-ameriška izjava odkrižala s točko 6, ki zahteva uničenje nemškega nacional-socializma. Dejansko vodita Roosevelt in Churchill proti Nemčiji, Italiji in Japonski poleg imperialistične vojne še tudi plemensko in ideološko vojno, ki naj bi oživila najtemnejšo dobo srednjega veka. Roosevelt in Churchill obljubljata sedaj sladko in hlinjeno, da bodo po vojni lahko vsi

narodi deležni vseh surovin na svetu. Kako neresna je ta obljuba, smo doživeli zadnjih 20 let, ko se vzpodbude na surovinah siromašnih dežel niso niti upoštevale, dočim se vprašanje samo sploh nikdar ni rešilo.

Izjava priporoča nadalje svobodo morja. Toda Anglija se niti najmanj ne misli odreči takim oporiščem kot so na primer Gibraltar in Suez, čeprav ponižujejo Angleži na ta način druge narode kot podložnike Angležev.

Zelo značilna je angleško-ameriška izjava v onem delu, ki se bavi z razorožitvijo. Anglosasi si zamišljajo razorožitev samo v Italiji, Nemčiji in na Japonskem. Kakor v Versaillesu, naj bi tudi tokrat bila razlika med zmagovalci in premaganci, in sicer na osnovi enostranske razorožitve.

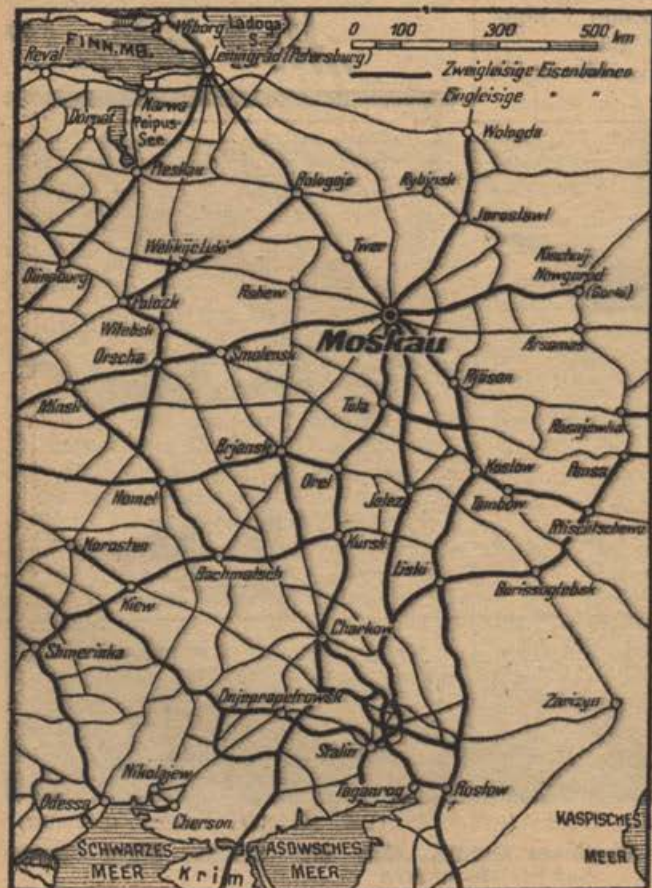
Pravi cilj hinavske angleško-ameriške izjave pa je razkrinkal londonski poročevalec švicarskega lista »Basler Nachrichten«. V tem poročilu je vsebovana ugotovitev, da hočeta Anglija in USA med razorožitveno dobo, ki naj bi sledila po vojni, igrati nekako policijsko vlogo. Razorožile naj bi se samo »napadalne države«, dočim bi »nenapadne« države dobile velik del zaplenjenega vojnega materiala.

Zanimiv je odmev Rooseveltove in Churchillove izjave na Kitajskem. Tako je izjavil vodja informacijskega urada pri Severo-kitajski vladi v Peking, da hočeta London in Washington ohraniti svojo svetovno hegemonijo. Svoboda, blagostanje in suverenost so le prazne fraze, namenjene preslepljanju anglosaških in drugih narodov. Zasedbo Indije, Burme in Filipinov so Anglosasi izvršili grozodejstva, ki jih baje sedaj pobijajo.

Churchilla svari

Angleški mesečnik »The Nineteenth Century and After« se bavi v svoji zadnji izdaji zelo nazorno z vojnim položajem. Omenjeni angleški list svari pred ugodno presojo tega položaja ter piše med drugim: »Ne zadostuje samo, razmišljati o tem, kako naj se ta vojna dobi. Treba je misliti tudi na to, da jo je mogoče tudi izgubiti. Vsake vojne ni mogoče dobiti, lahko pa jo je izgubiti. Narod in vlada sta vse do izgube Krete podcenjevali veličino nemške nevarnosti. Po padcu Krete se je pojavila v Angliji poparjenost, ki ni bila manjša kakor po francoski katastrofi. Od tistega časa je pač vsakomur jasno, da naša vlada ne sme zlorabljati sposobnost prebivalstva, sprejemati poraze ravnodušno in do neke mere celo z veseljem. Tudi zadnji Churchillov govor ni mogel vzeti prebivalstvu verovanja, da vojskovanje ni tako, kakor bi moralo biti.

Churchill — tako piše omenjeni list — nima splošnega pojmovanja o strategiji, on nima nobenega velikega naku, ki bi ga mogel igrati proti Führerju in njegovim vojskovodjem, ki so dedščino Schlieffena, Moltke-ja in Ludendorffa poglobili ter povečali s karakterističnim smislom za stvarnost ter z vestnostjo in duhovno premočjo.

(Weltbild Gliese)

Neprestano bombe na železniško križišče Moskva. Kakor vidimo na zemljevidu, vodijo vse glavne železniške zveze preko Moskve, tako da prizadevajo nemški napadi najhuje boljše-
više operacije

Boljševikom primanjkuje delavcev

V njujorškem časopisu »Harpers Magazine« je napisal neki odlični poznavalec razmer v Sovjetski Uniji zelo zanimiv članek o delovnih razmerah v »razu proletarcev«. Dotični Američanec se bavi v svojem članku predvsem z razmerami v sovjetski težki industriji. Pisec članka ugotavlja, da primanjkuje Sovjetom delavcev. To pomanjkanje je po njegovih ugotovitvah posledica dejstva, da so z delovnimi močmi postopali kakor s sužnji. Prisilni delavci, ki so jih v zadnjih letih iz vse Sovjetije zbirali po ogromnih prisilnih taboriščih, so tam vsled slabe oskrbe in prenapornega dela tako shujšali, da so izumirali v desettisočih. GPU je uničila toliko biviših kmetov ali »kulakov«, da nimajo več niti socialne plasti, v kateri bi se še dalo ubijati in moriti. Take ljudske plasti ni več v »razu delavcev«. Nato so poskusili boljševiki z delom mladostnikov, toda ti poskusi se niso obnesli.

Posledice te strašne politike niso izostale. Dopisnik »Harpers Magazine« ugotavlja, da je vsled te in take politike začelo v sovjetskih mestih rapidno padati število rojstev. Ko se je ta pojav pri zadnjem ljudskem štetju razgalil v vsej svoji vznemirljivosti, je proglasil Stalin izid ljudskega štetja kot »sabotaža« ter je dal vodilne uradnike

ljudskega štetja kratkoma postreliti. Da bi si pridobili zopet ogromen kader sužnjev, so boljševiki nato izdali posebne odredbe glede zakonov. Oteževali so zakonske ločitve. Umetni splav, ki so ga židje poprej pospeševali v Sovjetiji na vse kriplje, je bil naenkrat prepovedan. Grozili so celo z visoko kaznijo. Vse skupaj ni nič pomagalo. Boljševikom ni šlo za dvig ljudskega zdravja, temveč za pridobivanje sužnjev.

Vsi ti ukrepi pa niso nič zalegli, ker se je pomanjkanje delavcev medtem oglašalo v tako katastrofalnih izmerah, da so morali segati vedno bolj in bolj po ženskih delovnih močeh. S tem pa je padalo število zakonov. Boljševiki so z ubijanjem »nezanesljivih« delavcev in kmetov prišli tako daleč, da morajo danes delati žene celo v rudokopih in pri plavžih.

Ameriški dopisnik zatrjuje, da je našel v sovjetski industriji razmere, kakršnih ne najdete danes v nobeni drugi državi na svetu. Članek sicer ni povedal nič posebej novega, zanimivo pa je, da prihajajo te ugotovitve s strani Amerikanca, torej državljana tiste države, katere šef — t. j. Roosevelt — podpira v smislu židovsko-prostozidarskih navodil boljševiško barbarstvo proti zedinjeni Evropi.

Nova gramofonska

plošča boljševikov

Kakor posnemamo po nemških listih, se je vršil dne 10. avgusta t. l. v Moskvi »vseslovanski kongres«. Udeleženci tega kongresa so bili skoro brezizjemno sami emigranti ali komunistični ubežniki, ki so morali radi svoje komunistične delavnosti zapustiti svojo domovino. Sovjetije je zastopal znani Aleksej Tolstoj, ki je v znanem govoru povzdigoval Stalinov »novi patriotizem« ter je nekaj blebetal o skupnosti slovanskih narodov. Govornik »Slovakov« je bil češki komunist Nejedlý, katerega so izgnali svojčas celo iz Benešove republike. Tudi »Poljska« je bila zastopana na tem vzhodu raznobarnih boljševikov. Poljski govornik je seveda zamolčal zgodovino svojega naroda in je očitno tudi pozabil stoletno suženstvo lastnega naroda pod ruskim jarmom. Na tem shodu je bilo veliko besedičenja. Končno so se zedinili v tem smislu, da so že izvajali veliko »zmagov«.

Vseslovanstvo je nova gramofonska plošča, ki jo sedaj navijajo boljševiki, da bi na ta način pospešili svojo klaverno propagando. Boljševiki pa imajo smolo, ker so prišli s to ploščo prepozno. Danes, ko so nemške armade že globoko na sovjetskem ozemlju, tudi za boljševike nima več smisla propagirati komunizem med drugimi slovanskimi narodi, ki so že spoznali volka v ovčji koži. Boljševiki bi radi s vseslovanstvom prikrili svoje načrte o svetovni revoluciji.

Zanimiv je odmev tega kongresa pri slovanskih narodih. Tako piše organ

Hitlerove stranke »Slovak« med drugim, da se Slovaška prav lepo zahvaljuje za moskovsko hejstovanstvo. Ako se na Slovaškem bavijo z omenjenim moskovskim kongresom, se dogaja to edino le radi odločnega odklanjanja vseh takih poskusov Moskve. Zagrebški »Novi list« pa spominja na to, da je Moskva tlačila ukrajinski narod, ki ga je hotela uničiti. Ista Moskva je hotela skupno s Srbi, ki so tudi mnogo govorili o slovanstvu, iztrebiti in uničiti Hrvate. Omenjeni zagrebški list je objavil uničujočo oceno moskovskega kongresa s sledečimi besedami: »Moskovskim oblastnikom gre očitno že zelo slabo, ker segajo po takih propagandnih sredstvih. Na te limanice pač ne bodo dobili nobenega pliča«.

Židje v Sovjetiji

Antikomintern v Berlinu je izdala te dni zelo zanimivo knjigo, ki pod naslovom »Warum Krieg mit Stalin« na zelo nazoren način pojasnjuje vzroke, ki so privedli Führerja do zgodovinske

odločitve dne 22. junija 1941. V tej knjigi, ki prinaša uvodoma znani manifest Führerja na naslov nemškega naroda, se nahajajo velezanimivi podatki o vplivu, ki so si ga židje v Sovjetiji priborili na vseh odločilnih mestih v državi.

Zlasti ogromen je bil vpliv židovstva v sovjetskem tisku. Tako so na primer glavni uredniki sovjetske uradne agencije Tass (Telegrafnoje agentsvo sovjetskago sojuza) po vrsti sami židje. Ravno tako imajo židje glavno besedo pri listih »Izvestija« in »Pravda«. Vodilni uredniki, dopisniki, gledališki ocenjevalci itd. so vsi iz vrst židovstva. Isto velja za ostali sovjetski strokovni tisk. V nekaterem uredništvu so našli celo 40 do 80 židovskih sodelavcev. Lahko si je misliti, da so židje svoj vpliv v sovjetskem tisku izrabljali v svoje lopovske in plemenske namene.

Kar je rečeno o tisku, velja prav tako za znanost in za znanstvene zavode v Sovjetiji. Večina Stalinovih štipendistov, ki se pripravljajo na doktorat, prihaja iz židovskih vrst. Kakor piše sovjetski »Vjestnik Višej školje«, je bilo l. 1940 potrjenih 699 židov kot vseučiliških docentov. V istem letu so potrdili 200 židovskih vseučiliških profesorjev in 145 drugih vseučiliških učiteljev. Delež židov je bil v sovjetski znanosti med 33 in 50 odstotki, ne oziraje se na to, da znaša delež židov pri sovjetskem prebivalstvu ne cela dva odstotka...

Vseh židov v Sovjetiji, ki šteje okrog 170 milijonov prebivalcev, so našli 4.229.500. Značilno za prodiranje židovstva v Moskvi je dejstvo, da je bilo l. 1897 v Moskvi samo 8100 židov. Leta 1920, tri leta po izbruhu boljševiške revolucije, je bilo v Moskvi že 28.000 židov. Dotok židov v Moskvo je medtem vedno bolj rasel. Leta 1923 jih je bilo že 86.000, tri leta pozneje 131.000 in l. 1937 že celo 450 tisoč! Pred boljševiško revolucijo leta 1917 se židje sploh niso smeli naseljevati v Veliki Rusiji. Danes je vsak osmi prebivalec v Moskvi žid.

V pokrajinah, katere so si pridobili sovjeti po zlomu Poljske na zvit način, so židje takoj vzpostavili svoje gospodarstvo. Tako se je pri sovjetskih volitvah udeleževalo v okrožju Bialystok 19.000 komunističnih agitatorjev. Večino so tvorili židje. V Besarabiji so židje pozdravljali takrat vkorakajoče sovjetske čete, dočim se je ostalo prebivalstvo plaho stiskalo po svojih domovih. Židovke so stale po ulicah ter obmetavale boljševiške vojake s cveticami. Spričo velike organizirane povezanosti med židi je to najboljši do-

„Prvi in najgloblji predstavnik naroda je tisti del, ki prehranjuje ljudi iz rodovitnosti zemlje in ki ohranjuje narod iz rodovitnosti svoje rodbine. Kakor sta liberalizem in demokratski marksizem izdala kmeta, tako se priznava nacional-socialistična revolucija zavestno h kmetu kot najsigurnejšemu nosilcu sedanjosti in edinemu garantu bodočnosti.“

Adolf Hitler

(Iz govora dne 2. oktobra 1933)

Iz pekla boljševiških ječ

IV.

Karl I. Albrecht opisuje v svoji že citirani knjigi »Der verratene Sozialismus« strašne razmere v sovjetskih ječah. V naslednjem priobčujemo njegove spomine na ječo Butirki, v kateri je predsedel ta bivši nemški komunist in poznejši spreobrnjenec več tednov. Albrecht piše:

»Vsak stanovalec skupne celice je prejel dnevno 200 gramov kruha. Ob dvanajstih smo dobili »kosilo«. Vsakih deset mož je dobilo hrano v železni kadi, ki je bila napolnjena z neko vodo. V tej juhi so se nahajali razni živalski odpadki: na pol segniti paradižniki, gnilo kisl zelje, zmazani krompir v olupih, glave slanikov in drugih rib ter razne ribje kosti in nekaj zdroba. To »jed« sem mogel pogoltniti samo tako, da sem si zatisnil nos. Tako se nam je godilo vsem. Samo bivši kmetje, ki so prišli iz severnih taborišč za prisilno delo, so požirali vse, karkoli je bilo, z veliko lakom-

kaz, da je smatrali Sovjetijo izključno kot židovsko interesno področje in kot državo, v kateri imajo židje vodstvo v svojih rokah. V novih pokrajinah, ki so jih takrat zavzeli boljševiki, so bili židje takoj imenovani za »komisarje« v lastnih trgovinah. V politični upravi in v gospodarstvu so židje prav tako povsod zahajali v prve vrste. Židje so zavzemali potemtakem vsa boljša mesta tudi v novih pokrajinah, kakor to odgovarja državi, ki jo ne vodi Stalin, nego židovska trozvezda Kaganovič-Mehlis-Berija. Kaganovič je Stalinov tast, Mehlijs je kontroliral sovjetsko vojsko, Berija pa je kot šef GPU in notranji minister moril in ubijal v interesu režima in židovstva.

nostjo. Po nekaj mesecih prisilnega dela — tako so pripovedovali ti siromaki — je treba tako »oskrbo« smatrati kot slaščice. Najhujše pri tem je bilo, da so nam servirali ta ogabna »jedila« v odvratno umazanih, napol zarjavelih posodah, kakor jih rabijo za pomije.

Zelo hudo je bilo pomanjkanje perila. Preiskovalni sodnik čestokrat ni pustil ničesar prineesti v ječo. Jetniki GPU so morali namenoma tičati v razpadajočem perilu, ki je bilo razen tega polno uši. To postopanje je bilo namenjeno »omehčavanju« jetnika, da je čimprej »priznal« svoj »zločin«. Zlasti zastopnike inteligenčnih poklicev so na ta način najraje šikanirali. V vseh skupnih celicah je mimo tega mrgolelo na nepopisen način vse polno stenic in uši. Kdor je prišel na novo, je bil že v teku ene noči žrtev mrčesa. Ni pa bilo nikake možnosti obrambe pred mrčesom. Bil sem štiri leta na fronti in navajen marsičesar, toda kar sem doživel v tej ječi, je bilo naravnost strašno.

Tej strašni golazni so se uprli šele tedaj, ko je v nekaterih sosednjih celicah našega koridorja izbruhnila epidemija legarja in ko so postali ujetniki v velikem številu — garjavi. Tedaj so izdali povelje o večkratnem kopanju ujetnikov.

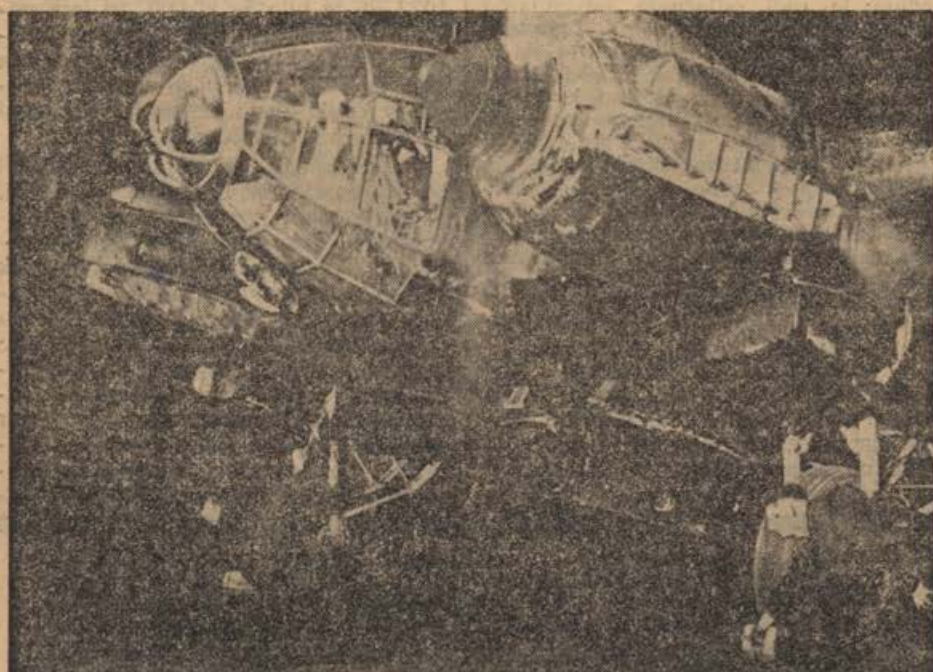
Ker je bilo treba v ječi Butirki skopati redno 20.000 do 25.000 mož, je bilo kopališče nepretrgoma v uporabi. Zgodilo se je, da so nas sredi noči klicali h kopanju. V par minutah smo morali pospraviti naše »punkelje«. Na pol zaspane ujetnike so potem podili po dolgih hodnikih in stopnicah h kopališču. Tam je moral vsak ujetnik otesiti svoj sveženj na železni klin, od

koder je romal v desinfektor. Po 50 mož se je moralo nato odpraviti v prostor za kopanje, kjer se je bilo treba okopati in umiti v desetih minutah. V tem času se seveda nikdo ni mogel temeljito oprati. Bili smo veseli, ako nam je uspelo, rešiti se največje nesnage. Čestokrat se je zgodilo, da so nas pregnali takrat, kadar smo se ravno odrgnili z milom. Istočasno so zaprli toplo vodo. Tako smo se morali pri zunanji temperaturi 30 stopinj pod ničlo ter pri notranji temperaturi par stopinj nad ničlo hitro oprati. Če nam to ni šlo dovolj gladko od rok, so nas vojaki GPU z mrzlo vodo iz požarniških hidrantov obrizgavali. Lahko si je misliti, kako hudo so trpeli sestrđani in oslābljeni ujetniki sprico takih samovoljnosti stražnikov. Pritožiti se pa nismo mogli, ker ima pri GPU stražnik vedno, ujetnik pa nikoli prav. Prostora za oblačenje ni bilo. Ujetniki so morali iz vroče kopeli takoj v mrzel hodnik, kjer so se potem oblekli.

Ta hodnik je bil na stenah ves počekān. Tu si lahko čital o usodi vseh tistih nesrečnežev, ki so se morali pred transportom drugam okopati v tem kopališču.

Na teh stenah so zapustili svojim tovarišem iz drugih celic sporočila o višini sprejete kazni in o mestih, kamor so jih najbrže poslali. Vsak izmed teh stoterih napisov je pomenil človeško žaloigro. Lahko si čital celo vrsto imen, kjer je bilo zraven zapisano: »Ustreljen tega dneva in meseca«. — Kdor je ušel smrti, je drugim naznanil usodo svojih tovarišev. Pri mnogih je bil zraven imena označen poklic in tudi vzrok usmrtitve. Več kot polovica imen je izhajala iz vrst kmetov. Razlogi so bili vedno eni in isti: »Ustreljen na osnovi zakona z dne 2. avgusta 1932 v svrhu zaščite socialistične imovine« ali pa radi »protirevolucionarnega delovanja«. Mnogi ujeti kmetje so mi tudi v drugih ječah in v Butirki pripovedovali, da je bila smrtna kazen izrečena in izvršena tudi v slučajih, ko je kak sestrđan kmetič ali delavec ukradel hleb kruha. Te napise sem študiral vsakokrat znova ter čital imena tistih, ki jih je »boljševiška pravičnost« poslala v večnost. Vodstvo ječe je dalo te stene večkrat prepleskati, kljub temu pa so bile v najkrajšem času zopet počekane. Vodstvo GPU je izrekalo obsodbe tako hitro, da je stena bila vsa do stropa v najkrajšem času polna teh groznih napisov. Videl sem večkrat enega ali drugega mojih tovarišev pri čitanju napisov bridko jokati. Med napisi je menda našel ime svojega brata, očeta ali kakega prijatelja...

Kopalni mojster je bil neki bivši avstrijski vojni ujetnik, ki je bil radi mnogih zločinov obsojen na več let ječe. Spoznal sem ga, ko sem nujno rabil čistega perila, ki ga pa iz lastnega kovčka kljub vsem prošnjam nisem mogel dobiti. Vzeti sem moral perilo, ki mi je bilo določeno od vodstva jetnišnice. Ko sem prejel prvo perilo, sem se čudil, da je imela srajca zlasti na levi strani več slabo zakrpanih lukenj.

(Weltbild)

Die Bremsklötze weg! In einigen Sekunden werden sich die Heinkel He 111 Maschinen zum nächtlichen Feindflug gegen England erheben

Ko sva bila s kopalnim mojstrom na samem, sem ga vprašal, kaj pomenijo te luknje in temne maroge okrog njih. Možakar se je bojzljivo ogledal na vse strani ter mi nato zašepetal, da je to perilo ustrelnih žrtev GPU, ki jim ga slečejo takoj po usmrtitvi. Po justifikacijah dobi naslednjega dne cele gore krvavega perila in obleke. Vse to se opere v velikih kotlih, nakar morajo ženske po ječah vse to zakrpati. Usmrtitve se vrše vsak torek, četrtek in soboto, in sicer v kleti pod pralnico. Čestokrat jih streljajo tudi na dvorišču pod Pugačevim stolpom. Možgane ustrelnih žrtev pošiljajo redno v nek znanstveni laboratorij v Moskvo.

Eden izmed strežnikov bolnišnice mi je dejal, da nekatere obsojence ubijajo ločeno in tako, da ne bi poškodovali katerikoli kost. Trupla skuhamo in okostjo potem sestavljajo za šole, zavode itd. Neki inspektor mi je pripovedoval, da so boljševiki celo izvažali okostja svojih žrtev in da je bila Severna Amerika najboljši »odjemalec«.

Odkar sem vedel, odkod prestreljeno perilo, nisem več zahteval perila. Tisti kopalni mojster mi je pripovedoval, da je bilo samo v Butirkih v teku enega leta ustrelnih 5000 oseb...

Grob v Tundri

Píše Kriegsbericht J. Blattl.

PK..., avgusta.

Priprosta gomila, zagrajena s kamni, neroden križ iz brezovih vej, jeklena čelada:

F.K. V nekem polku planinskih lovcev, padel za Nemčijo 29. junija 1941.

Tu sem Te torej našel, tovariš. Dobro se Te spominjam. Bilo je zvečer pred velikim pohodom. Poznal sem Tvojo domovino. Govorila sva o njej polna vernega zaupanja. In sedaj, ko sem prišel s fronte, stojim pred Tvojim grobom.

Osamljen ležiš tukaj...

Kako? Vidim, kako upiraš svoj začuden pogled vame. Nebo je nad Tundro prav tako modro kakor na Tirolskem. Oblaki se pomikajo proti jugu. Ali je to sever? Orientacija je tu nekam težavna. 24 ur že sije sonce. Dan? Noč? Jeklena čelada je razbeljena. Nikdar ne bi bil verjel, da je ob ledenem morju možna taka vročina.

Pogled gre v neizmerne daljine. Je kakor panorama s hriba. Za hribe v Tundri bi morali najti posebno označbo. Vznóžje je posejano s kamenjem: ostanki iz ledene dobe. Izgledajo kot mrtvaške lobanje. Nad kotlino so druge gore, ki izgledajo odtod veličanstveno, bahajoč se z rajskimi obzorji. Ko prideš bližje, so ravno tako ploščate in suhe kot ta-le hrib. To je valovje slokih hribov, kamenito morje, ki je prišlo v pradžini do zastoja. Izgleda, da je nekako prokletstvo pravirok te pokrajine, ki se ji izogne, kdor le more. Brezkončna je in brez usmiljenja. Kdor je prišel pred vojno sem, je moral umreti gladi. Nikdo ni

prišel semkaj, cela stoletja. To je bilo do 29. junija 1941. Ti si prišel, tovariš, in tu si ostal. Ali se ti tukaj tako dopade? Tako bi mogel vprašati le tisti, ki še Tundre ni videl.

Med Tvojo in sosedno goro leži v kotlini jezero. Bleda, zamazana je gladina. Obrežje je zamočvirjeno. Komarji tamkaj poskakujejo od veselja.

Galeb si je okopal perutnice v vodi. Na nebu se odraža krvav rob...

Napijoče se svetlika bunker tam-le na višini. Apno je odpadlo, bodeča žica je raztrgana, strehne linice so zgorele.

Pred par dnevi so bili sovjeti še tukaj. Zgradili so celo dovozno pot, po kateri so spravili težke strojnice. Se vedno ležijo tukaj. Dve strojnici in 35 sovjetov. Vsi so mrtvi. Ležijo tako, kakor jih je nemški naskok pokosil in brez izbire pometal po tleh. Obrazov ni več mogoče spoznati. So samo še črna, ogabna masa. V Afriki bi bili mrhojedi to maso že pospravili.

V sredini pa je osamljen grob.

En Nemec in petintrideset sovjetov. Številke iz sedanje vojne. Planinski lovci so, čeprav izmučeni, po borbi z ljubeznijo pokopali svojega padlega tovariša. Boljševiki so se zgubili, nikdo jih ne išče...

Višina pred bunkerjem je polna nabojev, polomljenih plinskih mask in drugih opremljenih predmetov. Tudi rdeče povezana pravila službe s slikami Stalina in Lenina ne manjkajo. Tako izgledajo ti osrečevalci sveta! Ta vojna, ki kopiči grozo na kupih mrličev, je njih delo.

Sovjeti so morda računali, da njih postojanke ni moči zavzeti. To vero so izgubili istega trenutka, ko so Stuka-aparati spremenili hrib v goreč vulkan. Sedeli so tretetajoč v svojih luknjah ter so streljali skozi line, dokler jih ni oblizal strašni plamen. Takrat bi bili pač radi prišli ven, da bi se vdali, toda niso imeli nikake izbire. Lastni politični komisariji so jih zaprli v bunker. Ko se je razbita ječa odprla, jih je čakalo uničenje.

Groza se je splazila čez goro v Tundro.

Ta groza leži na nabreklih obrazih mrtvih sovražnikov.

Eden izmed njih Te je ubil, dragi tovariš, toda maščevanje je bilo strašno. Ti si padel za Nemčijo, živ si v naših srcih in nisi osamljen. Velika prostrana Tundra je Tvoja in Tvoje je blede jezero.

S puško na rami se poslavljam. Tovariš, Ti si maščevan!

Tvoj grob se svetlika v rdečilu polnočnega sonca.

Ostra zemlja Tundre, polna razpoklin, je pila Tvojo kri. Par cvetic je edino, kar je zrastle tam v močvirju in sipini. Tiho cvetejo v bližini groba v Tundri, v katerem leži planinski lovec F.K., padel za Nemčijo 29. junija 1941.

Daleč spredaj maršira četa...

Vojna z Anglijo v zraku in na moriu

Pretekli teden so nemška letala uspešno bombardirala nek angleški plavž od Whythija ter oskrbovalne obrate v Sunderlandu.

V severni Afriki so nemška bojna letala uničila velik del municijskega skladišča pri Tobruku.

Pri škotski vzhodni obali so letalci potopili tovorno ladjo s 5000 tonami ter poškodovali drugo ladjo zelo težko. Iz neke spremeljave vzhodno Cromerja sta bili potopljeni dve ladji s 15.000 tonami, več drugih je bilo poškodovanih. Zračni napadi so veljali pristaniščem angleške vzhodne obale.

Pri Sidi el Baraniju je bil od nemške bombe zadet angleški rušilec. V Ismailiji so povzročile nemške bombe obsežne požare na letališču. Pretekli petek so Nemci ob Kanalu sestrelili devet angleških letal. Sovražnik je v noči na 15. t. m. vrgel bombe na severozapadno in severno Nemčijo. Deset angleških napadalcev je bilo sestreljenih.

16. t. so nemški letalci uspešno bombardirali oboroževalno industrijo na Severnem Škotskem, istotako letališča na vzhodu otoka. Sovražnik je poskušal napasti kanalsko obalo ter je pri tem izgubil 15 letal. V noči na 17. je bilo nad zapadno Nemčijo sestreljenih 11 napadalcev.

Po poročilu nemškega vrhovnega poveljstva z dne 18. avgusta so nemška zračna brodograjska napadla oskrbovalno luko Hull s težkimi bombami. Pri nočnih napadih na angleška letališča so nastali obsežni požari.

V Atlantiku so 19. t. m. potopila nemška letala dve trgovski ladji s skupno 20.000 tonami. Močni odredi bojnih letal so bombardirali ladjedelnice v Sunderlandu in razna letališča.

V Severni Afriki so nemški in laški strmoglavci uspešno bombardirali pristanišče Tobruk.

V noči na 19. so angleški bombniki vrgli v Zapadni Nemčiji na več mestih bombe. Civilno prebivalstvo je imelo malenkostne izgube. Vojaške škode ni bilo. 12 angleških bombnikov je bilo sestreljenih.

Po poročilu z dne 20. t. m. so nemški letalci ponoči napadli oboroževalno industrijo in pristanišča na vzhodni in južni obali britanskega otoka ter več letališč.

Pred severoafriško obalo so nemški strmoglavci potopili transportno ladjo in enega vlačilca ter poškodovali dvojico drugih ladij. V noči na 20. so nemški letalci napadli britansko oporišče Aleksandria.

19. avgusta so poskusili Angleži napasti kanalsko obalo. Nemško orožje je pri tem sestrelilo 30 angleških letal.

OGLAŠUJTE!

GOSPODARSTVO

Leipzig skrbi za bodočnost

Vojno gospodarstvo Velike Nemčije zahteva v vseh panogah največjo požrtvovalnost, kljub temu pa bo letošnji jesenski svetovni sejem v okviru Reichsmesse v Leipzigu pokazal vsem obiskovalcem iz cele Evrope pregled delotvornosti ne samo nemške, temveč tudi ostale evropske produkcije konsumnih predmetov. Že na podlagi dosedanjih prijav je računati s 6500 tvrdkami, ki bodo razstavile v 22 ogromnih paviljonih svoje izdelke.

Vsak trgovec si je danes na jasnem, da ne more biti edino poslanstvo velesejma v tem, da preskrbi naročila s takojšnjo dobavo. V glavnem in zlasti sedaj v vojni gre za to, da se ne izgubi osebna zveza med nakupovalci in razstavljalci. Zelo važna je ta zveza za tovarnarje pri sestavi fabrikacijskega načrta in pri sestavljanju vzorcev. Nепosredni osebni stik in izmenjava misli mu šele nudita možnost poznejših odločitev. Tak tovarnar bo lahko v Leipzigu že sedaj zabeležil zanimance za poznejše dobave. V skrbi za bodočnost

pomaga Reichsmesse Leipzig na ta način pripravljati prehod iz vojnega gospodarstva v poznejše mirovno gospodarstvo. Nemški izumitelji, tehniki, rokodelci in trgovci so ustvarili mnoge predmete, ki bodo v Leipzigu vzbujali občudovanje cele Evrope.

Istotako bodo tudi ostale države kontinentalne Evrope s svojo udeležbo v Leipzigu pokazale, kaj premore njih narodno gospodarstvo. V Leipzigu bodo na jesenskem svetovnem sejmu zastopane tudi prekomorske države. Zelo zanimivo je dejstvo, da bo letos prav obširno zastopano tudi gospodarstvo Brazilije.

Brazilijanski gospodarski krogi so si sicer na jasnem, da si spričo vojne situacije trenutno ne morejo obetati praktičnih uspehov, pač pa so s svojo prijavo udeležbe dokazali, da smatrajo Leipzig kot najsigurnejši mest, ki pelje k vsem tržiščem kontinentalne Evrope. Tako skrbi Reichsmesse Leipzig za gospodarsko bodočnost Evrope!

× **Cene tobaku so zvišali na Hrvaškem.** Nekatere vrste so se podražile do 70 odstotkov.

× **Hrvatska bo povečala pridelave konoplje in lana.** Hrvatska bo v bodoče povečala svoje dosedanje 6000 oralo obsegajoče nasade konoplje in ravno tako velike njive lana. Kakor znano imajo na Hrvaškem dve tovarni za konopljo, ki je kot izvozno blago v Nemčijo cenjena in vredna, da se jo v večjem obsegu goji.

× **Iz vina izdelujejo gorilno tekočino.** ki jim nadomešča bencin. V nekaterih krajih Francije primanjkuje vina, kar posebno občutijo vinopivci. Razloga za to pomanjkanje vina kot pijače v sedanjih letnih mesecih, so glasom časopisnih poročil našli v izdelovanju gorilnih sredstev za avtomobile.

× **Ribje odpadke predelujejo.** Kakor drugod, so sedaj tudi v španski morski luki Vigo uredili tovarno, ki bo iz ribjih odpadkov pridelovala ribje olje in ribjo moko. Olje bo dobro nadomestilo za laneno olje, ki ga največ uporabi industrija barv in strojil, moka pa živalska hrana. Računajo, da bodo iz odpadkov od milijona kilogramov dnevno nalovljenih rib, izdelali 30.000 kg olja in 60.000 kg moke dnevno.

× **Industrija rjavega premoga,** včlanjena v rheinskem sindikatu, je v poslovnem letu 1940/41 dosegla višek vse dosedanje produktivne zmogljivosti. Nakopali so 6,64% več premoga kakor v letu 1939/40.

× **Silose za žito gradijo v Bolgariji.** V svrhu olajšave in pospeševanja izvoza gradijo v Bolgariji na državne stroške tri moderno urejene in velike silose ali skladišča za žito.

× **Umetni gumi bodo izdelovali v Italiji.** Po informacijah lista »Popolo di Roma« bo ena takih tovarn še letos pričela s produkcijo, medtem ko je ena še v gradnji.

× **Elektrifikacija italijanskih železnic** tepe napreduje. Do konca prihodnjega leta bo znašala dolžina italijanskih železnic na električni pogon 9000 kilometrov.

Ureditev obrtov na Spodnjem Štajerskem

Verordnungs- und Amtsblatt Nr. 38 (odredbeni in uradni list) od 19. VIII. 1941 je ravnokar objavil odredbo o začasni ureditvi obrtov na Spodnjem Štajerskem.

Po isti mora vsak obrtnik na Spodnjem Štajerskem prijaviti svojo obrt pristojnemu političnemu komisarju do 15. septembra 1941. Od političnega komisarja dobi nato potrdilo o tozadevni prijavi.

Prijavam je priložiti prepis obrtnega lista, ki ga je po možnosti sestaviti v nemščini. Načelno morajo prijave izvažati lastniki obrtnih listov sami. Če obrtni upraviteljenec ne izvršuje obrti sam, vložiti to prijavo poslovođa, zastopnik ali zakupnik. Tudi tisti lastniki obrtnih pravic, ki obrti ne izvršujejo, jih morajo prijaviti. Obrti oseb, ki so v vojnem ujetništvu, bolni ali iz kakšnih drugih vzrokov niso v stanju iste prijaviti, morajo njihovi svojci izvršiti tozadevne prijave.

Ker so tudi krošnjariji podvrženi odredbi o ureditvi obrtov, morajo tudi ti svojo obrt prijaviti.

Radi prilagoditve predpisom v Reich-u, je izvrševanje nižje navedenih obrtov s takojšnjo veljavo prepovedano: 1. Prevzemanje zastopanja pred oblastjo. 2. Vzdrževanje pisarn za ženitovanjska in omožitevna posredovanja. 3. Posredovanje dela in služb. 4. Obratovanje podjetij za prodajanje premičnin na javnih dražbah. Razen tega se tam, kjer za izvrševanje obrti manjka zanesljivosti in sposobnosti, obrtno pravico lahko odvzame.

Pravico izdajanja in prepovedi poedinih obrtov si pridrži šef civilne uprave zase.

Dovolila za novo izvrševanje obrtov na Spodnjem Štajerskem izdajajo po v Reichsgau-u Steiermark veljavnih predpisih pristojni politični komisariji.

Kazni po odredbi od 14. aprila 1941 zapade, kdor navede neresnične podatke o načinu in obsegu obrtnega podjetja ali o osebi, s katero se izvršuje obrt, ali če bi prepovedano obrt nadaljeval.

× **Stanje sladkorne pese v Romuniji** ter v ravnokar Sovjetom odvzeti Besarabiji je glasom časopisnih poročil dobro. Računajo, da bo nova žetev sladkorne pese krila vse romunske potrebe sladkorja. Letos so ga Romuni morali uvoziti 35.000 ton.

× **45 milijonov kilogramov nanižnega grozdja** bo Bolgarija od letošnjega branja izvozila v Nemčijo.

× **Bolgarija potrebuje poljedelske stroje.** Bolgarski poljedelski minister Kušev je podal izjavo o bolgarskem poljedelstvu. Bolgarsko poljedelstvo potrebuje po njegovem mnenju z ozirom na povečanje državnega ozemlja ogromno število poljedelskih strojev. Za pravilno obdelovanje zemlje, negovanje in spravljane rastlin ter intenziviranje poljedelstva sploh je Bolgariji potrebno 800.000 plugov, 450.000 bran, 3000 traktorjev, 2500 vlačilcev, 200.000 sadnih brizgalk, 32.000 strojev za žetev in še mnogo ostalega orodja in tehniških pripomočkov.

× **V Pragi bo med 7. in 14. septembrom jesenska razstava.** Prijavilo se je 2000 tvrdk raznih strok, ki bodo razstavile stroje in ostale izgotovljene industrijske izdelke. Posebna razstavišča bodo za radio-oddelek, pisarniške potrebščine ter racionalno hišno gospodarstvo. Na prostem razstavišču bodo razstavljeni težki stroji, stavbeni stroji ter stavbeni material. Razstava bo zrcalo industrije češko-moravskega protektorata in deloma tudi nemških izdelkov.

× **Javna dela na Danskem.** Na Danskem so določili sto milijonov kron za javna dela. V glavnem gre za cestna, izsuševalna in popravljajna dela, pri katerih bodo čez zimo zaposlili večino delavstva, ki pomaga sedaj pri poljedelskih opravkih.

× **Nafta v Albaniji.** V provinci Berat v Albaniji, kjer že od leta 1929 sledijo in v malem obsegu pridobivajo nafto, bodo po odredbi italijanske vlade začeli z velepo-teznejšim vrtanjem. Za enkrat je v to svr-ho določeno 50 milijonov lir, da se izvede triletni raziskovalni načrt.

× **Omejitve obročnih kupčij v Ameriki.** V Zedinjenih državah so v obliki odredbe omejili dosedanja način prodajanja na obroke. To bo posebno zadelo avtomobilsko in podobno industrijo, ki je v glavnem živela od takih kupčij. Ozadje je iskati v oboroževalni industriji, ki si na ta način hoče zagotoviti surovine, ker jih bo ostala industrija manje uporabila.

× **Romunija za industrializacijo svoje zemlje.** V Bukarešti so zasedale nemško-romunske industrijske skupine o ustanovitvi romunskim pogojem odgovarjajoče industrije. S konferencami se bo nadaljevalo v Wien-u. V glavnem gre za ustanovitve kemičnih in tekstilnih tovarn. Za slednje je podlaga v romunski ovčereji in bi ta industrija lahko zaposlila lepo število domačih delovnih moči.

× **Za dvig in izboljšanje kokošereje** so na Hrvaškem podvzeli razne korake. Posebna hrvatska specialiteta so purani, ki so jih pred vojno vsakoletno kakih 3 milijonov kilogramov izvozili v Anglijo. Kot izvozno blago so važna tudi jajca, perje in perutnina za klanje, kar v normalnih razmerah tvori milijardo kun izvoznega blaga. Ker se te razmere še vedno lahko izboljšajo in izpopolnijo, se vlada trudi, da bi izboljšala kakovost perutnine in povečala njeno število.

× **Hrvatska sadjereja šteje nad 20 milijonov dreves.** Od tega je 15 milijonov sliv, 2,5 milijona jabolk, 1,6 milijona hrušk in 1,2 milijona orehov. Gospodarski krogi računajo, da bodo pri tem stanju nastali gotovo presežki za izvoz.

UMNI KMETOVALEC

Za zdaj najvažnejše!

V mirnih časih ve vsak kmečki človek, ne samo gospodar, temveč tudi vsak blavec in dninar, kakšno delo pride ob določenem času na domači kmetiji na vrsto in kako ga je treba opraviti. Saj poteka delo že desetletja, celo stoletja, leto za letom po podobnem, že ustaljenem in preizkušenem redu, ki ga tudi napredek v načinu kmetovanja more le malo spremeniti.

Kadar pa pride do vojne, nastopijo tudi za kmečko gospodarstvo izredne razmere, ki umerjeni kroglet kmečkega gospodarstva pretresejo, včasih pa celo obrnejo v drugo smer. Tak čas doživlja naše kmetijstvo tudi danes.

Tudi zdaj opažamo, da so posamezne kmetijsko gospodarske panoge, ki so bile desetletja z zakoni zaščiten privilegij nekaterih srečnih okrajev — posebno hmeljarstvo — izgubile svojo veljavo, dočim so drugi kmetijski pridelki, katerih pridelovanje se doslej ni splačalo, čez noč dobili tako ceno, o kakršni bi se še lani nihče niti sanjal ne upal.

Razumen kmečki gospodar se bo seveda skušal ravnati po razmerah in bo skušal namesto gospodarskih panog, ki so postale nedonosne ali vsaj gospodarsko manj važne, posvetiti vso skrb enim izmed točasnih najvažnejših in najbolj donosnih kmetijskih panog, ki so njegovim razmeram najbolj prikladne. To velja tako za poedine gospodarske panoge v celoti, kakor tudi za posamezne vrste in sorte živali in rastlin.

Pomislimo na primer samo na oljate rastline: buče, sončnice, repico in ogrščico! Kdo se je prejšnja leta zanimal za njih gojenje? Le v par okrajih, kjer je to že od pamtiveka v navadi, so sejali repico in ogrščico, dočim so buče in sončnice gojili sicer povsod po naših krajih, toda le kot živinsko krmlo — olje pa so iz teh rastlin pridobivali samo še tu in tam. Pri večini kmečkih domov je uvoženo „laško“, to je oljčno olje že izpodrinilo domače bučno, oz. sončnično.

Zdaj pa je stvar drugačna. Oljčno olje se težko dobi in drago je. Po drugi strani pa se tudi sodobno splošno gospodarsko geslo glasi: **Več maslo!** Iz obeh navedenih vzrokov je potrebno, da sleherni kmetovalec posveti pridelovanju oljnatih rastlin vso svojo pažnjo. O repici in ogrščici, ki dajeta olje za obrtne in industrijske namene, bomo razpravljali kdaj prihodnjič; danes pa bomo ostali pri bučah in sončnicah, ki bodo kmalu pričele zoreti in ki predstavljajo naše najvažnejše domače rastline za proizvodnjo jedilnega olja. In glede teh rastlin vam svetujemo predvsem:

Ne pustite letos nobenega sončičnega in bučnega semena propasti brez haska, ne pokrmite nobenega zdravega in dozorelega semena teh rastlin, temveč izkoristite vsega za proizvodnjo olja!

V pouk onim, ki dozdaj niso pridobivali semena buč in sončnic za pravo jedilnega olja, bomo objavili v našem listu pravočasno vsa potrebna navodila, kako postopati pri spravljanju in sušenju semena ter pri njega predelavi oz. zamenjavi za olje.

Zaenkrat je najvažnejše to, da pridelate mnogo, lepega, zdravega ter vi-

sok odstotek olja vsebujočega semena buč in sončnic!

To pa boste dosegli, če boste cvetove, oz. plodove pri sončnicah in bučah čimprej primerno prerediti! Na posameznih rastlinah sončnic pustite le po en sam, največ dva ali tri cvetove na posameznih bučnih rastlinah pa največ 5–7 plodov. Vse druge pa odstranite takoj, ko se pokažejo!

V prihodnjem letu, bo po vsej verjetnosti moralo zavzeti pridelovanje oljnih rastlin, predvsem buč in sončnic, še vse večji obseg kot letos. Predpogoj temu pa je, da bo dovolj zdravega in kaljivega semena na razpolago. Jasno je, da bo imelo tako prvovrstno seme tudi primerno ceno.

Zato pozivamo vse naše kmetovalce v krajih, kjer sončnice in buče dobro uspevajo, naj opazujejo v rasti in že takoj zdaj na njivi (u. pr. z apnenim beležem) zaznamujejo vse lepo in zdravo rastoče bučne in sončnične rastline! In na teh rastlinah je še posebno važno prerediti plodove! Seme teh izbranih in zaznamovanih rastlin bomo seveda spravili posebej!

S tem združenim delo se vam bo bogato izplačalo, ker bo seme tako odbranih rastlin lepše zunanosti, bo imelo boljše kaljivost in višji odstotek maslobo ter kot semensko blago tudi primerno višjo ceno.

Gornje velja še predvsem za one kmetovalce, ki gojijo oljate buče „gollce“, to so buče, katerih seme je brez luske. Semena te vrste buč, seveda samo dovolj zrelega, zdravega in skrbno spravljenega, se bo prihodnje leto potrebovalo velike množine. Mislite že zdaj na to in pridelajte ga, kar največ morete! Enako naj bi spravili za semenske vrste čim največ semena belozrnatih sončnic, ki vsebujejo zelo visok odstotek olja.

Kmetovalci! Vaša naloga je, da po svojih močeh primorete k zvišanju domače proizvodnje maslobo. Iz tega razloga, pa tudi zaradi dobičkanosti, naj letos vsak od vas, ne samo prideluje in uporablja rastline na običajen način, temveč naj posveti čim največ skrbi tudi pridobivanju semena buč in sončnic, za proizvodnjo jedilnega olja, kakor tudi za semenske namene, čeprav se dozdaj s temi ni pečal!

Kaj in kako je treba delati v ta namen, se bo vsak lahko poučil iz navodil, ki bodo sproti objavljena v našem listu.

Za zdaj pa je — ponavljamo — najvažnejše, cvetove, oz. plodove sončnic in buč primerno prerediti, ter najlepše rastline, oz. plodove, ki bodo služili za pridobitev semena v semenske vrste, odbrati in zaznamovati! Ne pozabite na to delo!

T. B.

O oskrbovanju živine

V naših hlevih trpijo živali od sv. Martina pa do sv. Jurija kakor jetniki. Kmetje zračijo vedno manj in v trdi zimi po večini tako ljubosumno zapirajo vrata za seboj in tako hitro, da se komaj prikrade v hlev malo svežega zim-

(Weltbild)

Zwei treue Helfer des Bauern

skega zraka. Škoda je dvojna. Živina se v takem slabem zraku slabo počuti in zato slabo uspeva. Kar naj si vsak sam misli, kako bi bilo v neprezračeni, stalno zaprti sobi, kjer zaradi toplote napadajo in dražijo dihalne organe dušljivi plini, predvsem amonijak. V takem hlevu postane živina mehkužna in neoporna proti kužnim in nekužnim boleznim. Treba jo postopoma in premišljeno utrjevati. V prvem zgoznenem jesenskem deževju že odstranijo gospodarji vrata iz lat. Čemu to? Takrat se živina najlažje privadi na nižjo toploto. Če bi jo gospodar vztrajno utrjeval, bi brez vsake škode lahko hlev tudi v najhujši zimi temeljito prezračil celo dvakrat dnevno. Znano je, da se čist zrak prej ogreje kakor skvarjen. In napajanje! Dostikrat je kriva komodnost, da se živina napaja v hlevu, namesto da bi jo gonili na napajališča. Toda prav je le, če jo napajamo tudi pozimi na napajališčih, ki naj bodo tako urejena, da je v njih vedno bistra, tekoča voda ali vsaj voda z odlomkom. Jeseni in pozimi je to lahko urediti, saj dežja ne primanjkuje. Hlev pa je treba med napajanjem pustiti odprt. Če je v hlevu kak telček, se ne bo takoj prehladil. Če je pa živino malo naškropil dež, vzemi šop slame in jo dobro otři. Na Tirolskem po nekaterih krajih sploh nimajo vrat pri hlevih in živino čez zimo spuščajo na tekališča tudi po snegu v najhujši zimi. Prigovarjal bo kdo, češ, živina dobi dolgo dlako in izgleda kakor kostrun. Ni škode! Naj bo žival lepo rejena in čista, dolge dlake ji ne bo nihče zameril.

Kolikokrat pa vidiš po vaseh živino, ki je po stegnih vsa blatna, celo strjeno blato se je drži kar v suhih kosih. Taka živina je najlepše spričevalo nemarnosti. Res je: kakor v hiši, tako v veži, tako v štali. Kakor je jeseni treba preskrbeti dovolj krme, tako tudi dovoli stelje. Najbolj mehko ležišče je na senu pašnikov, kjer se kosti pozno jeseni. Samo eno napako ima. Steljo se v gnoj zanaša na njive

seme, kjer se razraste v bujen plevel. Največ uporabljajo za stelfo bukovo listje. Pravijo, da je hrastovo listje boljše za nastilj, ker vpija več vode in je prostor pod živino bolj suh. Posebno dobro je treba nastiljati, kjer je pod v hlevu iz betona. Na takem podu je bolj mrzlo in živini tudi drsi. Skrbeti moramo za pravičen odtok gnojnice. Koliko se tu greši! Kanali so zamašeni, gnojnice so slabo odteka ter razkrajajo in pod živino je stalno mokro. Seveda je mokro blato z živine težko očistiti. Moramo pač prinesli v posodi vode, umazano mesto oprati in počakati, da se posuši, potem pa čohač (držalo) in krtačo v roke! Ampak ne čohač, ki je že ves obrabljen ter je pri hiši kdo ve že koliko let. Čohač moraš takoj po uporabi očistiti, isto tako krtačo, ki naj ne bo zlizana, da se je drži le par kocin. Iztrsi čohač na gnojišče ali pred hlevom. Grda je ponekod navada, da gnoj ne kidajo dnevno iz hleva, ampak ga puste v hlevu, „da bo bolj šii“. Za gnoj je gnojišče, kjer moraš z njim seveda pravilno ravnati. O urejevanju gnojišča so že veliko pisali in govorili. Uspeh? Najbolje ga vidiš po nekaterih vaseh, kjer ob dežju iz vsakega gnojišča teče potoček, pomešan z več ali manj rjavo gnojnico.

Jasno je, da moraš hlev in predhlevje po vsakem krmljenju pomesti z brezovo metlo, ki pa ne sme biti vsa škrbasta. Pred krmljenjem pa je treba pomesti tudi jasli in pobrati vse zjedi, ki so ostale. Cementne jasli, kjer se nabira voda s sten, je treba obrisati s čisto krpo, ker vlažne in smrdljive klaje živina ne mara. Vodo je treba podajati v popolnoma čisti posodi, da je bistra, ne pa motna od nesnage, ki je še ostala v posodi. Še eno posodo moram omeniti: posodo za molžo. Večidel je posoda čista, toda pri udomačenem načinu molze se onesnaži. Oseba namreč, ki molze, vzame v posodo malo vode, navadno tople, opere vime in ostanek izlije. Ni prav! Da opereš vime, prinesi vodo v posebni posodi; po pranju pa vime osuši s čisto, suho krpo, roke si ponovno operi z navadnim, nedišečim milom in potem začni molsti. Prvi curki gredo v stelfo in ne v posodo. Seveda velja to le za zdrave krave; pri kravah, bolnih na vimenu, se natančno drži živinozdravnikovih navodil!

Poleti in zlasti proti jeseni nadlegujejo živino v hlevu muhe. Kako malo je gospodarjev, ki se resno trudijo, da bi se znebili teh mučiteljev živine! Večina skomigne z rameni: bo že bolje — proti zimi.

V živinoreji napreduješ uspešno le tedaj, če živino pravilno oskrbuješ. Kaj pomagajo vsa licenciranja, odbira itd., če pa pri oskrbovanju ponavljamo vedno iste napake! Zastonj se trudijo in prizadevajo vsi merodajni. Če živinorejec sam noče, ne bo uspehov.

O planinskih pašah

Regierungsrat Dipl. Landwirt Dr. Rudolf Zillich, Graz, je napisal članek o nemških planinskih pašah. Ker vsebuje njegova izvajanja za kmetovalce in živinorejce poučne in koristne podatke, sledi v nastopnem v skrženi obliki ponovitve njegovih glavnih misli.

Akoravno je statistika nekaterih nemških dežel o planinskih pašah še nepopolna, se iz razpoložljivih števil

in zanesljivih cenitev lahko napravi sliko o južno-nemških planinskih pašah. Na planinske paše v provincah Ostmark, Oberbayern in Allgäu ženejo vsakoletno 144.000 krav, 340.000 druge goveje živine, 12.000 konj, 75.000 ovc in koz ter okrog 30.000 svinj. Skupno spravijo 600.000 domačih živali v planine na pašo, kjer ostanejo povprečno 100 dni v letu. S tem se prištedi 40 milijonov prehranjevalnih dni v dolinah.

Če se vzame povprečno porast živine na teh pašah, poraste pri živini meso za najmanj 140.000 dvojnih centov vsakoletno. K temu še pride 900.000 hektolitrov mleka, ki gre v naravnem ali v predelanem stanju v dolino. Ta produkcija, posebno mesa, se po primerem izboljšanju naših planinskih paš, ki so večje še v svojem pravadnem stanju, lahko še zviša.

Paše na planinah tudi ugodno vplivajo na konstitucijo in storitve, posebno na mlado, planinam prilagojeno žival. Višinski zrak usposobi delovanje mozga v živalskih kosteh. Tvorba krvi, krvnih telescev in krvne barve se poveča. To je ugotovljeno posebno pri mladih živalih. Tudi povečan sprejem kisika in pospešeno kroženje krvi je dokazano. Žival se pri iskanju hrane v

Zavrelka

V zadnjem času opažamo tu in tam pri vinih lanskega letnika nekatere nevspečnosti, ki nam povzročajo več ali manj skrbi. Ako bolj točno premotrimo tako sumljivo vino, spoznamo kaj kmalu, da imamo opravka z vinom, ki ga razkrajajo zavrelke.

Zavrelka kot vinska bolezen se kaj rada vtihotapi v manj kislina vina, ki smo jih predolgo pustili na nečistih drožeh. Tudi nepopolno prevrta in šibka vina, hranjena v pretoplih nadzemnih kletih, zidanicah in vinskih hramih so zelo podvržena zavrelki. Pri podeželskih točilih in gostilničarjih je zavrelka vsled slabega kletarstva in počasnega iztakanja vina precej reden gost.

Zavrelo vino je skaljeno in motno, iz njega šumeč uhajajo plini, ki tvorijo mehurčke kakor pri kuhanju; odtod ime zavrelka. Bolano vino se pri natakanju v steklenico močno peni in mehurčki ne zginejo kmalu s površja. Tako vino postane sčasoma plehko, je slabega, žarkega, ogabnega okusa, se naglo razkrajajo in se končno pretvori v smrdljivo tekočino, podobno gnojnici. Razkroju vinskih sestavin se ponavadi pridružita tudi cik in bersa ter postane tekočina popolnoma nerabna. Ne smemo pa zavrelke zamenjati z naravno poklpevajočim vinom z visokimi odstotki sladkorja.

Vse vinske bolezni mnogo lažje preprečujemo, kakor pa jih zdravimo. Ako imamo dobro klet, čisto posodo ter se od trgatve pa do popolnega izsoljanja vina ravnamo po načelih umnega kletarstva, se nam ni treba bati zavrelke.

planinah bolj napenja in trudi, pri čemur sodelujejo vsi organi. Razširi se jim prsni koš in ozadje, hrbet postane raven, hrbtišče strumno, hoja živali se izboljša. V mladosti poplaničene živali obdržijo tudi pozneje te lastnosti.

Močnejša dnevna svetloba, posebno ultravijoletni žarki, zelo dobro vplivajo na razvoj živali. Poplaničena žival je tudi proti boleznim bolj odporna. Spolno izživiljanje poteka normalno, porodi mladih poplaničnih krav so lahki.

Preiskave o učinku planin na mlado žival z ozirom na poznejšo mlečnost so pri 3000 kravah dognale, da dajo mlekariče, ki so že dolgo poplaničene, povprečno 120 kg več mleka letno, kakor one, ki prebijejo svojo mladost v ravninah. Tudi brejost je pri poplaničnih kravah bolj pogosta.

Mleko ima na planinskih pašah četrtno do tretjino več maščobe kakor v ravninah. Isto velja za beljakovine in vitamine C in D, ki jih je v planinskem mleku mnogo več.

Po vsem tem so nemške planinske paše ne samo dober vir živalske hrane, temveč prava pomlajevalnica in izboljševalnica živinoreje v alpskih pokrajinah; planinsko mleko in mlečni izdelki, pa kašča in vir narodnega zdravja.

Skrbimo tedaj že v jeseni za snažno trgatve, popolno povrtje mostov ter za pravočasno prvo, zlasti pa drugo pretakanje. Mošče iz gnilega grozdja moramo razsluziti. Manj kislina vino režimo z bolj kislim ali pa dodajmo na 1 hl do 50 g (1/2 %/100) vinske kisline. V prvih začetkih lahko bolezen z močnim zažveplanjem vsaj začasno ustavimo, vendar moramo tako vino še čistiti ali filtrirati ter okisati z vinsko kislino. Priporoča se tudi, da preprečimo nadaljni razkroj vina s pastiriziranjem ali segretjem na 65°C. V enem ali drugem slučaju popravljenno vino kmalu potočimo. I. N.

ZA GOSPODINJE

Sejmo zimsko solato!

Nobene zelenjadi si spomladi tako zelo ne želimo, kakor osvežujoče solate. Da boste gospodinje lahko z njo že v maju postregle svoji družini, sejta zimsko solato sedaj!

Pridelovanje zimske solate je pri nas še malo poznano in malo razširjeno. Kjer pa jo pridelujejo, jo sejejo navadno že v avgustu. Če je toplo, se prerano vsejana solata navadno prebužno razraste. Sončni zunanji listi začno v mokrih zimah gniti; če pa pritisne mraz, pa neutrneje in presoečne sadike pozebejo.

Zimske solate sejemo v presledkih v prvi polovici septembra v rahlo in dobro propustno zemljo. Visoko ležeče in lahko nagnjene grede so posebno priporočljive, ker ostanejo tudi v mokrih zimah bolj suhe. Na takih gredah osta-

„Ne pozabite: najsvetejša pravica na tem svetu je pravica do zemlje, ki se jo obdeluje. Najsvetejša daritev pa je kri, ki se preliva v borbi za to zemljo.“

Adolf Hitler

nejo rastline nizke in zastavne, ne preveč sočne in za mraz skoraj neobčutljive.

Ker ne želimo jeseni bujne rasti, ne gnojimo gredi, na katere sejemo zimsko solato. Sejemo pa gosto, da se rastline uspešneje branijo mraza, pa tudi zato, da bo setev spomladi še dovolj gosta, če tudi nekaj rastlin pozebe.

Posebno priporočljiva je setev v jarčke. Na gredah napravimo, če le mogoče, v smeri od vzhoda proti zahodu pet do šest po 4—5 cm globokih jarčkov, v katere posejemo seme. Robovi jarčkov senčijo v zimskih sončnih dneh rastline, da se podnevi ne odtajajo in da jih ponoči ne dvigne sren. Pogosto odtajanje in ponovno zmrzovanje zemlje uniči največ zimske solate. Ob sončnem vremenu, ko se toplota hitro menjava, je najbolje, če posejane grede dobro zasenčimo s posebnimi stenami, napravljenimi iz desk, slame, vrečevine, lubja i. dr. Pokrivanje se ne priporoča. Pod toplo odejo se zemljo preveč segreje, sadike plesne in gnijejo. Najbolje pa je zavarovana zimska solata pod snegom. Prezimljeno solato spomladi dovoljno prereditimo in natrosimo med te vrste odnosno po gredah med sadike preperlega gnoja ali komposta. Ob vlažnem vremenu pa zalijemo še z gnojico. Ko se zemlja dovolj osuši, selve okoplamo.

Pri redčenju nabrane sadike posadimo na dobro zagnojene grede. Ob ugodnem vremenu napravijo nepresajene sadike do srede maja prav lepe glave, presajene pa nekoliko kasneje.

Preizkušene so sorte: Nansen (severni tečaj), železna glava, rumena zimska maslenka in altenburška. A.S.

O konzerviranju jajc

Jajca se dalje časa ohranijo, če jih konzerviramo. Najbolj znan način je vlaganje v apneno vodo. V primerni posodi se na 10 litrov vode raztopi pol kilograma gašenega apna in pest soli. Ko se apno raztopi, se previdno naloži jajca v apneno vodo in sicer tako, da jih postavimo po koncu eno zraven drugega ter eno vrsto nad drugo. Na vrhu se mora zopet dodati apna. Posodo s tako vloženi jajci se mora nato hermetično zapreti. V par dneh sede apno na dnu posode, na vrhu se pa napravi ledeni skorji podobna tanka plast. Sedaj je treba posodo odpreti, doliti apnene vode, ki mora stati vsaj 5 cm nad jajci, mi ter zopet hermetično zapreti. Posode morajo stati na mrzlem prostoru.

Jajca vlagamo tudi v garantol, ki se dobi po drogerijah in trgovinah. V desetlitrsko posodo nalijemo do polovice vode, v katero damo tri četrti garantolovega praška. To mešamo kakih 5 minut. Garantol se pri tem ne bo v celoti raztopil, temveč se ga bo nekaj sedlo na dno posode. V to raztopino vložimo plast jajc, na katere natrosimo nekoliko garantola, kar se mora pri vsaki plasti jajc ponoviti. Na vrhu jajc mora stati pet cm tekočine, v katero se natrosi tudi nekaj garantola. Nazadnje se posodo pokrije in zadela z antikarbonatnim in vrh istega s pergamentnim papirjem. Posoda mora biti dobro zavezana in shranjena na hladnem prostoru.

**Kdor oglašuje,
napreduje!**

MALE VESTI

* **Ministerialni dirigent Fritsche je obiskal Witschein.** Ministerialni dirigent Hans Fritsche, ki s svojim simpatičnim glasom v nemškem radiu pobija tujo propagando, je brez dvoma eden izmed najbolj priljubljenih duhovnih borcev za resnico in pravo Nemčije. Svoj dopust je preživel Fritsche na Gornjem Štajerskem. 16. avgusta je imel v Grazu sijajno obiskano predavanje. Preteklo nedeljo je obiskal na povabilo organizacije Steirischer Heimatbund tečajnike v gradu Witschein, kjer je imel predavanje o sedanjem političnem položaju. Za njegova krasna izvajanja so se mu udeleženci tečaja oddolžili z burnim odobravanjem. Njemu na čast so zapeli par lepih štajerskih pesmi.

* **Na Spodnjem Štajerskem imamo sedaj že 18 preurejenih in otvorjenih kinematografov,** ki so večinoma dobro obiskani.

* **Prvi knjigotiskar iz Spodnje Štajerske.** Prvi Spodnještajerc, ki je po iznajdbi knjigotiska postal knjigotiskar, je bil baje Matthäus Cerdonis de Windischgratz, ki je bil doma iz današnjega Windisch-Graz-a. Njegovi rojstni in smrti podatki niso znani, ugotovljeno pa je, da je imel v letih 1482 do 1487 v Padui v Italiji svojo tiskarno. V Windisch-Graz-u je iz tistega časa ostalo več tiskarskih izdelkov njegove tiskarne, dva Cerdonis-eva tiska imajo tudi v Graz-u v univerzitetni knjižnici.

* **Važno za okrožje Marburg.** Pisarne urada »Das Arbeitspolitische Amt, Kreisführung Marburg-Land« so se preselile v nove prostore v Goethestraße 1, I. Stock, telefonska številka 29-65.

* **Marburg med rojstvom in smrtjo.** Med 10. in 20. avgustom se je rodilo 18 otrok. Umrlo je isto število oseb. Od tega je pri novorojenčkih deset in pri umrlih 5 moških. Družinsko ognjišče si je ustanovilo 12 parov.

* **Živilski trg v Marburg-u** je ob zadnjih tedenskih tržnih dneh bil z različnimi pridelki bogato založen. Posebno ranega krompirja se je ponujalo mnogo več, kakor so ga gospodinjke rabile. Razprodalo se je ogromne količine sočivja vseh vrst. Razmerje med povpraševanjem in ponudbo je na živilskem trgu v glavnem zravnano.

* **Tudi v Egiptu so se že naselili židovi.** Takozvana Jewish Agency ali Židovska agencija je nedavno priredila v Kairi razstavo izdelkov židovske industrije in kmetijstva iz Palestine. Proti tej prireditvi se je oglasila z ugovorom egiptovska zbornica. Egiptovski dijaki so tudi demonstrirali pred razstaviščem. Razstavo so morali radi tega predčasno zaključiti.

* **Pravična smrt za dva židovska požigalca.** Kakor poročajo iz Budimpešte, je obsodil preki sod v Szabadki (bivši srbski Subotici) dva žida, ki sta uničila s požigom neko zalogo žita, na smrt. Dve uri po prečitani obsodbi je bila smrtna kazen izvršena.

* **2000 arijskih deklet bo 1. septembra stopilo v Zagrebu iz služb pri židovskih rodbinah.** Židje smejo na Hrvaškem iz npravnstvenih razlogov zaposliti samo take ženske arijskega pokolenja, ki so že dovršile 45. leto starosti.

* **Dragocena najdba.** Po poročilih iz Brazilije, so istotam našli diamant, ki tehta 8780 karatov in predstavlja vrednost od kakih 12 in pol milijonov RM.

* **700 Romunov iz Srbije** se je podalo v Romunijo, kjer so se prijavi kot prostovoljci za boj proti boljševikom. Odpotovali so v Temešvar, kjer so jih porazdelili na posamezne garnizije.

* **240 bukovinskih Nemcev se je naselilo na Spodnjem Štajerskem.** Nedavno je pripelo 240 bukovinskih Nemcev v Kömerbad, kjer so se par dni odpočili. Nato so jih porazdelili po vaseh okrožja Cilli, kjer prevzamejo kmetije in zemljišča. Kreistührer in politični komisar Dorfmeister je obiskal te dni te bukovinske Nemce v Kömerbadu. Pozdravil jih je v novi domovini, ki bo za vse večne čase ostala v Veliki Nemčiji.

* **Hrvatski odpravnik poslov v Budimpešti.** Za odpravnika poslov Neodvisne države Hrvatske v Budimpešti je bil imenovan dr. Ivo Gaj. Novi odpravnik poslov se je že odpejal v spremstvu poslanika tajnika Ante Bilića in tiskovnega zastopnika Miroslava Magdalenića v Pešto.

* **Ljubavna pisma je kradla.** Neko 18-letno dekle je v nekem nemškem mestu strastno zbiralalo — ljubavna pisma. Da bi lažje zadostilo svoji strasti, se je omenjeno dekle prijavilo za pomožno pošto uradnico. Imelo je dober nos za ljubavna pisma, ki so izginjala v njenih rokah. Poštne pošiljke so pogostoma izostajale, naposled je bila uvedena preiskava. Tatice so zalotili pri dejanju. Sodišče ji je našlo šest mesecev časa za premišljanje o nedovoljeni posesti tujih pisem.

* **Angleži se „fino“ ponašajo na egiptovskih tleh.** Kakor poročajo listi, sta dva novozelandska vojaka umorila v Kairi nekega taksišoferja, da bi si na ta način prihranila vozno. Ta umor je obravnaval tudi egiptovski parlament. Razburjenje je bilo tako veliko, da so morale patrolirati motorizirane vojaške patrulje dan in noč po ulicah egiptovske prestolnice.

* **Štiri kilograme težko postrv** je ujel neki ribič na Norveškem. Ko je to redko kedar tako veliko postrv pokazal v domači gostilni, so jo tam zlicitali in je ribiču ta ribiška sreča vrgla 50 RM.

* **O bivših jugoslovanskih poštah upokojenih, vdovah in sirotah na Spodnjem Štajerskem.** Reichspostdirektion Graz (ravnateljstvo državnih pošt) poziva vse bivše jugoslovanske poštnice upokojence, vdove in sirote, ki jim državna pošta še ne izplačuje pokojnin, da se do 28. avgusta 1941 javijo pri svojih pristojnih poštah uradih. Predpogoj je, da so se javili za sprejem v organizacijo Steirischer Heimatbund, kar je dokazati s potrdilom. Pri tem je predložiti dekret o upokojitvi, plačilno knjižico, odrezek aprilskega nakazila zadnjega nakazila jugoslovanske pokojnine in potrdilo, da se je upokojenec javil za sprejem v Heimatbund.

* **Najmodernejši avtobus.** Najdaljši in najmodernejši izdelan avtobus, so prekusili v neki tovarni v Padui. Gre za osemnajst in pol metrov dolg avtobus na električni pogon, ki so ga izdelali za mestno upravo v Rimu. Če se pomisli, da so v Ameriki obratovali največji avtobusni vozovi komaj 14 metrov dolgi, je tukaj tehnika ustvarila veliko večji voz, in ga opremila s čisto novo napravo, ki vozilu v svoji sredini omogoča gibanje. Vozilo ima prostora za 200 oseb in predstavlja prvi izdelek te vrste.

* **3 1/2 milijard dolarjev dodatnih davkov** je zahteval prezident Roosevelt od ameriške zbornice, tako da so v budžetnem letu, ki je poteklo 30. junija, pobrali v Zedinjenih državah skupno 7.3 milijard dolarjev. To je najvišja vsota, ki so jo glade davčnega proračuna dosegli v zgodovini Zedinjenih držav. Lansko leto so vrgli zvišani davki 5.3 milijard. Davki za časa svetovne vojne so v Zedinjenih državah dosegli najvišjo vsoto 5.4 milijard dolarjev.

* **Strašna železniška nesreča pri Bruslju.** V ponedeljek se je dogodila v bližini Wesenbocka pri Bruslju zelo težka železniška nesreča. Nek motorni vlak je v vijugi iztiril ter je trčil na vlak cestne železnice. 14 oseb je bilo ubitih, 50 pa težko in lahko ranjenih.

* **Stalin živi v podzemski palači.** Kakor posnemamo iz nemškega tiska, je moskovski radio razširil opis Stalinovega življenja. Po tem opisu Stalin ne biva več v Kremliju, temveč v neki podzemski palači, ki so jo zgradili najvidnejši arhitekti. Ta palača je baje varna pred bombami in plinom. Trinog Stalin, ki je pahnil milijone ljudi v nesrečo, se torej strahopetno trese za svoje klaverno življenje. Stalinova hčerka se nahaja v nekem zavodu v Stockholmu, kjer ji gre baje zelo dobro. Izjavila je baje, da je srečna v deželi, v kateri je tudi njen oče dolgo živel. Na Švedskem se čudijo nad pretirano gostoljubnostjo, katere je deležna hčerka s larvo oškropljenega diktatorja.

* **Komunisti profitirajo v Zedinjenih državah.** Kakor pišejo ameriški listi, zlasti „New York Journal American“, je Rooseveltova politika pomoči Stalinu pomagala napolniti komunistično propagando v Zedinjenih državah. Tako na primer je komunistična stranka pozvala svoje pristaje, naj po ameriških kasarnah širijo komunistično propagando. Prav se zgodi Roosevelt, da si je v svojem slepem sovražstvu do Nemčije, Italije in Japonske vtaknil komunistične uši v lastno srajo! Komunistična propaganda v ameriški vojski pač ni prikladna za dviganje udarnosti, s katero se demokracije tako rade bahajo.

* **Španski kaudillo ali vodja general Franco** se je pred par dnevi udeležil velikih vojaških manevrov pri La Koruni ter je nato obiskal pristanišče El Terrol, kjer si je ogledal razne pristaniške naprave.

* **Maroški sultan** je na predlog francoskih protektoratskih oblasti izdal naredbu, da se morajo vsi židje, ki so se 1. septembra 1939 naselili v evropskih predmetjih, v najkrajšem času naseliti v posebnih židovskih predmetjih.

* **Z zemljo zravnali so v Srbiji vas Skela.** Kakor posnemamo po nemškem tisku, je izdal vojaški poveljnik Srbije poročilo, iz katerega je razvidno, da je neka komunistična tolpa v vasi Skela streljala na nemški vojaški avtomobil. Podani so dokazi, da so prebivalci omenjene vasi videli priprave za ta napad. Prebivalci pa niso o tem obvestili niti srbske žandarmerijske postaje niti nemških vojaških vozil. Vas Skela je bila z ognjem uničena in z zemljo zravnana. Med ognjem je po nekaterih hišah eksplodirala municija. Tudi to je dokaz sokrivde prebivalcev. Dokazano sokriviški vaščani so bili ustreljeni. 50 komunistov je bilo na licu mesta obešenih.

* **50.000 Atenčanov** bo moralo do 31. avgusta zapustiti grško prestolnico. Vsi grški državljani, v kolikor niso v državnih ali sicer v dobrih privatnih službah, se bodo morali v smislu posebne policijske naredbe do 31. avgusta izseliti v notranjost države. Računajo, da bo okrog 50.000 Grkov zapustilo Atene.

* **Churchill** bo baje spregovoril po radiu o svojem nedavnem sestanku z Rooseveltom. Nekaj več informacij si obetajo od njegovega govora v Spodnji zbornici, ki se bo sestala po sedanjih počitnicah.

* **Letni čas se je v Veliki Nemčiji tako dobro obnesel,** da ga bodo po poročilih iz Berlina pridržali tudi v zimskem polletju 1941-42.

Nemška pesem naše dobe

»Stajerski gospodar« bo objavljala besedila pesmi, ki se danes razlegajo po spodnjestajerskih mestih in vasi. Tu prinašamo prvo tako pesem, ki se glasi »Gute Nacht, Kameraden!« (»Lahko noč, tovariši!«)

»GUTE NACHT, KAMERADEN...«
(Hans Baumann)

*Gute Nacht, Kameraden, bewahrt euch diesen Tag!
Die Sterne rücken aus den Tannen empor ins blaue Zelt
Und funkeln auf die Welt, die Dunkelheit zu bannen.*

*Gute Nacht, Kameraden, bewahrt ein festes Herz!
Und Fröhlichkeit in euren Augen, denn fröhlich kommt
der Tag daher und für ihn sollt ihr taugen!*

* **Pobegni morilec.** V Heiligenkreuzu pri Cilli-ju so našli umorjeno gospo Marjo Bursaj in njeni dve hčerki. Storičar, ki se piše Maximilian Kleine in ki je pobegnil, iščejo oblasti. Njegov popis ga označuje kot 180 cm visokega, svetlo-lasega in kratko ostrizenega moža, modrih oči, brezbarvnega podolgovatega, gladko obritega lica. Obleden je bil v modro-sivo rižasto obleko in v sivo srajo s temnimi rižami. Na glavi ima sivo-svetlo športno čepico, obut je pa v polčevlje sive barve. Koristni podatki se naj sporočijo žandarmeriji ozir. policiji.

* **Orožje in municija ni za otroke.** 13 letnemu šolarju Francu Polančiču v Marburg-u je eksplozija puškega nabojja odrhala tri prste na roki. Fant je namreč v smetišču najden naboj hotel z žico odpreti, kar je povzročilo eksplozijo.

* **Angleži so v devet dneh izgubili 298 letal.** Kakor znano, so Angleži vprizorili koncem julija letalsko ofenzivo proti Nemčiji. Ta ofenziva naj bi bila razbremenila boljševike. V tej ofenzivi je bilo več takozvanih »viškov«. Angleži so izgubili 23. julija 54, 24. julija 35, 30. julija 36, 7. avgusta 30, 9. avgusta 19, 10. avgusta 19, 12. avgusta 60, 14. avgusta 19 in 16. avgusta 26 letal. V devetih dneh je angleško letalstvo izgubilo torej 298 letal, ki so jih sestrelili nemški lovci in protiletalske baterije.

* **Novost pri živiliških nakaznicah.** V nakaznicah za živila za čas med 25. avgustom in 21. septembrom t. l. je nekaj sprememb, ki pa ne znižajo količine dosedanjih živil. Gre samo za izboljšanje v načinu nakupa sladkorja. Doslej se je moralo nakaznice za sladkor tedensko izrabiti. Nova sladkorna nakaznica pa bo veljala od 25. avgusta do 14. decembra, to je za štiri razdelilne periode. Za eno razdelilno periodo dovoljeni obroki sladkorja od 400 in 500 gramov se bodo v vsaki razdelilni periodi lahko naenkrat kupili. Nakup na odrezke za sledečo periodo vnaprej ne bo dovoljen. — Druga novost je v spremembi barve nakaznic. Živilske nakaznice za normalne potrošnike so fiskane na rožnatem papirju, za samooskrbovance pa na modrem. Na modrih nakaznicah se nahajajo trije posebni odrezki za 125 gramov kavinega nadomestka ali kavinega dodatka. Na posebne odrezke rožnatih nakaznic pa razen tega še 250 gramov stročnic. Ta živila je krupiti v času, ki je določen na odrezkih. Na sladkornih nakaznicah ni več posebnih odrezkov. Uporaba posebnih odrezkov na ostalih nakaznicah se bo omogočila potem razglašala.

* **Hlinka je bil vzor.** Ob obletnici smrti velikega voditelja Slovkov, patra Andreja Hlinka, je imel v nedeljo zvečer slovaški državni predsednik dr. Tiso govor, v katerem je označil pokojnega Hlinko kot svetli vzor za vse Slovake. Hlinka — tako je dejal Tiso — je vodil svoj narod zvestno do narodne in državne samostojnosti. Bil je vzgled vztrajnosti, neizprososti in požrtvovalnosti. Hlinka se je vedno pridrževal gesla: »Za sebe nič, za narod vse!« S tem geslom je privedel slovaški narod v samostojno državo. Narod mora sedaj pokazati, ali bo znal svojo državo v smislu tega gesla zgraditi in obdržati. Dr. Tiso se je v svojem govoru dotaknil tudi vojne. Slovaški narod vodi to vojno ob strani svojih zaveznikov za rešitev kulturnih dobrin. Če bi Hlinka živel, bi prav tako podžigal svoj narod z vso prepričevalnostjo, da je treba vztrajati v tej borbi do končne zmage.

* **Označbe in simboli organizacije Steirischer Heimatbund** so z odredbo zaščiteni. Nečlanom je prepovedano nositi uniforme, dele uniform, zastave in znake. Zaščito uživajo tudi vse označbe, ki jih uporablja Steirischer Heimatbund in njegovi uradni predstavniki za svojo izgradnjo in svoje razvrstitve. Nobeno drugo društvo se istih ali sličnih, ki bi se jih lahko zamenjalo, ne sme posluževati. Izdelovanje in prodajanje takih uniform, znakov, tkanin, zastav itd. je vezano na dovoljenje upravnega urada organizacije »Steirischer Heimatbunde«.

* **Premoženje po 1. marcu t. l. iz Spodnje Stajerske** v tujno pobeglih oseb se stavi državnemu komisarju za utrjevanje nemstva na razpologo. Če je kdo v posesti takega premoženja, oziroma ga ima na čuvanju, mora to nemudoma javiti na naslov »Dienststelle Deutsches Volkstum« in Marburg, Gerichtshofgasse 9, ker bi v nasprotnem slučaju zapadel kazni.

* **Železnica sprejme ključavničarske vajence.** Eisenbahn-Ausbesserungswerk Marburg a. d. Drau (železniške popravilnice) sprejmejo 1. oktobra 1941 vajence v svrhu izučitve ključavničarskega rokodelstva. Pogoji: ljudska šola, starost 14 do 17 let, ariško poreklo, neomadeževanost, telesna sposobnost ter najmanj leto in pol članstva v organizaciji Hitler-Jugend. Prosilci iz osvobodene Spodnje Stajerske, Koroške in Kranjske morajo obvladati nemščino vsaj v govoru in dokazati, da so člani organizacije Steirischer Heimatbund ali Kärntner Volksbund. Ponudbe je vložiti do 31. avgusta t. l. na Arbeitsamt (urad dela), ki je pristojen za bivališče prosilca. Bliznja pojasnila daje Eisenbahn-Ausbesserungswerk Marburg a. d. Drau.

* Pri sprejemanju vojnih poročil po nemškem radiu mora vladati v vseh javnih lokalitah, t. j. v gostilnah, krčmah in kavarnah, mir. Gostilničar ima skrbeti za to, da natakariji ali natakarike in kuhinjsko osebje ne ropotajo s porcelanom, steklom ali z jedilnim priborom. Med oddajanjem je opuščati po možnosti tudi serviranje, ali pa se mora to vršiti tako tiho, da se oddajanje nikakor ne moti. Vojaki, ki se na fronti ob vsaki uri borijo s kugo človeštva, boljše vizmom, so toliko vredni, da domovina vsaj par minut pozornosti posluša poročilo o njih junaštvu. Par minut lahko molči vsakdo, to pa vsaj radi drugih, ki hočejo poslušati, ako ne radi samega sebe.

* Usmrčen radi izrabljanja zatamnitive. Iz Berlina poročajo: V sredo je bil usmrčen Friedrich Stellwag iz Göttingena, roj. 30. januarja 1906 v Eisingenu. Imenovanega je posebno sodišče v Stuttgartu obsodilo kot ljudskega škodljivca na smrt. Stellwag je v izkoriščanju zatamnitive izvršil več vlomov.

* Vzgladna nemška protiletalska baterija. Neka nemška protiletalska baterija je sestrelila dne 17. avgusta šest sovjetskih letal. S tem je sestrelila na vzhodni fronti skupno 100 letal. V ostalem je to že druga baterija, ki je na vzhodni fronti sama sestrelila 100 letal.

* Kovinarske delavce, strokovne gradbene delavce in rudarje se bo uporabljalo samo v njihovih poklicih. Tako glasi odredba, ki je nedavno izšla in velja za Spodnjo Štajersko. Tam, kjer so omenjene delovne moči zaposlene pri drugih delih, se jim bodo potom uradov dela preskrbeli taka delovna mesta, da pridejo nazaj k svojemu poklicnemu delu. Kovinarski delavci v smislu te odredbe so delavci, obratni uradniki, delovodje in tehniški z redno izobrazbo kot strokovne moči v železni in kovinarski obrti ter dotični, ki se jih po dosedanjem delovanju lahko smatra za izučene ali priučene strokovne delavce. Za strokovne gradbene delavce, mizarje in rudarje je smatrati v redu izučene strokovne sile in vse, ki se jih po dosedanjem delovanju lahko smatra kot v praktičnem delu v tej stroki izučene ali priučene delovne sile.

* Tudi v Braziliji so že proti židom. Nacionalni tiskovni svet v Braziliji je prepovedal nadaljnje izhajanje židovskega glasila »Gazeta Israelita«. Kakor znano, je ogromni del brazilske trgovine v rokah židov, ki so kakor povsod, že tudi tam postali neželjeni.

* Dva mlada volka v letalu. Na vzhodni fronti so vojaki vlovili dva mlada volka. Ker so volkovi v živalskih vrtilih bolj redki, so jih naložili na letalo ter odpeljali v Berlin, kjer so jih podarili živalskemu vrtu.

* Zagotovitev delovnih moči za važna dela ali naloge. Na podlagi odredbe šefa civilne uprave na Spodnjem Štajerskem smejo uradi dela za naloge, ki so posebno važnega državno-političnega pomena, prebivalce Spodnje Štajerske obvezati za emejeno dobo na tako delo ali službovanje.

* O pokojninah bivših jugoslovanskih upokojencev. Na podstavi odloka šefa civilne uprave za Spodnjo Štajersko so s 1. avgustom bivši jugoslovanski upokojenci sprejeli višino nekdanjih dinarskih pokojnin v markah, kar se bo vse do ureditve po v Reich-u veljavnih predpisih nadaljevalo. Predpogoj je članska izkaznica organizacije Steirischer Heimatbund oziroma zagotovilo, da bo upokojenec postal njen član.

* »Branik« se imenuje državna mladinska organizacija v Bolgariji. Vodi jo dr. Klečkov.

* Redek slučaj goljufije. Deželno sodišče v Berlinu-u je nedavno imelo opravka s čisto svojevrstnim sleparjem. Pred sodniki je stal 61-letni Wilhelm Möser, ki je celih dvanajst let z lažjo in varanjem slepil ljudi ter na račun dohodnosti razmeroma dobro in brez dela živel. Od leta 1926 do 1938 je simuliral popolnega slepca. Z lažnim zdravniškim spridevalom je v tem času iz javnih dobroteljskih ustanov izvlekel na podporah 15.000 RM, do katerih kot popolnoma zdrav človek ni imel pravice. Ko so si sedanje oblasti njegovo slepoto nekoliko bližje ogledale in ga vtaknile pod ključ, so kmalu ugotovile, da mož popolnoma normalno vidi. V celici je navadno prečital cele časopise. Razen tega

se je izkazalo, da je tudi drugače zdrav kakor riba v vodi. Dobil je tri leta ječe, petletno izgubo častnih pravic, pozneje pa ostane pod nadzorstvom.

* Židi v Romuniji niso več trgovci, temveč cestni delavci. V Romuniji ravnokar popisujejo in zbirajo žide. Vojaske okrožna poveljstva sestavljajo iz vseh 18 do 47-letnih židov delovne bataljone, nakar jih pošljejo kot težake na razna cestna, železniška in podobna gradbena dela.

* 11 ribiških žen se je utopilo. Blizu Crkvenice, med Šilom in Vrbnikom, se je 11 ribiških žen, ki so se s čolnom vozile s trga, kjer so prodajale ribe, potopilo. Čoln je namreč zajel vihar in ga na neki čeri razbil.

Važno za naše naročnike po pošti!

Vljudno prosimo vse poštne naročnike »Štajerskega Gospodarja«, da v slučaju potrebe svoje PRITOŽBE o morebitnem nerednem dostavljanju lista ne pošiljajo na našo upravo, temveč neposredno na dotične poštne urade, ki jim naš časopis izročajo in dostavljajo.

V izogib nerednosti in prekinitev v dostavljanju, priporočamo in prosimo vse odjemalce našega lista po pošti, da tudi vsako SPREMEMBO NASLOVA sporočijo svojim pristojnim poštnim uradom.

UPRAVA »ŠTAJERSKEGA GOSPODARJA«

DOPISI

□ Pölschach. Imeli smo posvetovanje mater, ki ga je priredil urad Volkswohlfahrt organizacije Steirischer Heimatbund. Pri tem se je 229 otrok zdravniških pregledalo, matere pa so dejale, da je to koristna in potrebna ureditev, o kateri še preje sanjati niso upale.

□ Pragerhof. Pri posvetovanju mater pregledanih 95 otrok je po zdravniških ugotovitvah zadovoljivega zdravja. Po izjavah organov urada Volkswohlfahrt in urada Gesundheitsamt organizacije Steirischer Heimatbund so dosedanja pregledi samo v občini St. Lorenzen ugotovili slabo dobro zdravstveno stanje dece na Spodnjem Štajerskem.

□ Gonobitz. Tečaj nemščine smo slavnostno zaključili. Igral nam je orkester organizacije Steirischer Heimatbund. Tečajnikom sta spregovorila Schuldirektor Waidbacher in Amstbörgermeister Raditsch. Petsto oseb iz našega kraja je sedaj dobilo osnovne pojme in podlago za naučitev nemščine, v kateri se bo iz dneva v dan bolj izpopolnilo.

□ Windisch-Felstritz. Zdravniški pregled malčkov iz tukajšnjega okoliša je živa priča žalostnih socialnih in gospodarskih razmer bivše države. Od 129 otrok, ki so jih pri posvetovanju mater zdravniško pregledali, je bilo mnogo sestradih in rahitiziranih. Potrebna bo dolgačasna skrb s zdravljenjem, negovanjem in primerno boljšo prehrano, da se tej deci izboljša zdravje.

□ Pohersch bei Marburg. Naš kuharski tečaj je obiskovalo 265 žen. Naučile smo se mnogo koristnega, najbolj smo se pa zanimale za način pripravljanja okusnih, zdravih, redilnih in izdatnih jedi iz sredstev, ki so v vojnih časih gospodinjam na razpolago. — Skupnega ženskega večera v Pohersch-u se je udeležilo okrog 400 žen.

□ Reichenstein. Po zaslugi organizacije Volkswohlfahrt dobi naš rudarski okraj otroški vrtec, ki bo namenjen otrokom naših rudarjev. Te nad vse potrebne pridobitve se ne veselijo samo naši malčki, temveč še v veliko večji meri njihove mame, ki se zavedajo, da bodo otroci v pravih rokah deležni najboljše vzgoje. Časi, ko so se otroci brez nadzorstva in vodstva sami sebi prepuščeni igrali in »vzgajali« po cestah in dvoriščih, so za nami in je z novimi ureditvami našim otrokom zagotovljena lepa vzgoja in dobra bodočnost.

□ Gurkfeld. Nedavno se je vršila otvoritev preurejenega kinematografa, ki razpolaga z 224 sedeži. Prve predstave, na katerih se je predvajalo Ufa-film »Über alles in der Welt« ter najnovejši tedenske predstave, so bile popolnoma razprodane. Obiskovalcem so nemški filmi zelo ugajali.

□ Cilli. Predpregledi konj in vprežnih vozil v občinah okrožja Cilli se vršijo med 26. avgustom in 16. oktobrom t. l.

□ Unter St. Kunigund. Minulo nedeljo so nam udeleženci nemškega tečaja priredili vesel vaški popoldan ter nas lepo pozabavali.

□ Satteldorf bei Windisch-Landsberg. Izpolnila se je dolgoletna želja našega kraja in njene okolice. Od 15. avgusta posluje pri nas državni poštni urad, ki se imenuje »Satteldorf (Untersteiermark)« in je pristojen tudi za kraje Polje, Brezovec, Lastnič in Dekmarca.

Čitajte in naročite dnevnik „Machuegee Zeitung“

»Marburger Zeitung« je uradno glasilo organizacije »Steirischer Heimatbund«. Naroča se pri »Verlag der Marburger Zeitung«, Marburg, Badgasse 6, Postscheckkonto 54.608.

Splošna navodila za izučitev vajecev na Spodnjem Štajerskem

Koncem šolskega leta bo na tisoče mladoletnih izprasevalo: „Kaj naj postanem? Kakšen poklic naj si izberem?“ Do sedaj je bilo običajno, da si je vsakdo sam odgovoril na to vprašanje, ko si je izbral ta ali oni poklic. Pri izbiri se ni nihče izpraševal, ako njegove telesne in duševne lastnosti ter njegov značaj res odgovarja poklicu za katerega se je odločil, temveč izbral pač oni poklic, ki mu je stal na razpolago. To je imelo za posledico, da se je prijavilo za nekatere poklice preveč, dočim je drugim poklicem nedostajalo vajencev. Razen tega je mnogo odraslih oseb, ki se bodo morale odločiti za drugi poklic, ker se pri svojem izbiru niso ozirale na svoje sposobnosti.

Dandanes ne pade odgovornost pri izbiri poklicev samo na mladoletne. To nalogo so prevzele posvetovalnice za izbiro poklicev (Berufsberatungsstellen), ki obstojajo pri borzah dela (Arbeitsamt), z nalogo, preiskati prirojene in pridružene sposobnosti mladoletnih ter jim svetovati pri izbiri poklica.

Ne zadostuje, da borze dela samo upoštevajo želje mladoletnih, treba je, za uk pripravljen mladino razporediti med posamezne poklice sorazmerno, upoštevajoč pri tem gospodarske potrebe.

Premostitev, ki vodi preko osebnih želj do potreb, ki jih nalaga od države vodeno gospodarstvo, spada k bistvu nacionalno-socialističnega gospodarstva. Ne več posameznik s svojimi željami, temveč država s svojimi nalogami stoji v ospredju. Posameznik naj dela na onem polju, kjer lahko državi največ koristi. Poklic je torej delo za narod.

Vsak mladoletnik, ki si izbira poklic, mora biti svesten tega, da je za obstoj vsake države poljedelstvo najpotrebnejše. Z ozirom na to mora vsakdo, ki izhaja iz poljedelstva, tudi ostati pri poljedelstvu. V kratkem se bodo mogli moški, kakor tudi ženske izučiti tega poklica tako, da bo za vsakogar odprta pot navzgor.

Enako važno je za deklice izučitev v gospodinjstvi stroki. Razen tega obstoja za deklice mnogo poklicev (bolniške strežnice), za katere se bodo lahko v kratkem prijavile.

Moramo biti svestni tega, da ne more vsak deček postati avtomehanik, niti vsaka deklica pisarniška moč, kljub temu, da si morda tega najbolj vesele. Mnogo sto drugih obrti obstoji, ki čakajo na naraščaj. Rabimo dečke in deklice. Nikogar naj ne skrbi, da bo brezposeln. Za vsakega imamo mesto.

Kako se je treba mladoletnik prijavljati za učenje?

Na podlagi odredbe od 29. VI. 1941 o poklicnih posvetovalnicah v Spodnjem Štajerskem smejo samo borze dela (Arbeitsamt) posvetovati mladoletne ter dodeljevati učna mesta. Vsak mladoletnik, ki bi se pad izučil kakšnega poklica, se mora obrniti na borzo dela (Arbeitsamt), kjer izve vse potrebno. Radi reda in boljše preglednosti smo odredili, da bomo naprej neopisali one, ki to leto zapuste šolo. Ostali, ki so že popreje zapustili šolo, ter se še ne učnikakega poklica, bodo pozneje popisani.

Učenci, ki so zapustili šolo 1940/41, morajo od svojih učiteljev prijavnice, pod

čijih nadzorstvom jih naj izpolnijo in pošljejo borzam dela (Arbeitsamt). Po pregledu prijavnice, bodo poklicani k borzi dela ter dodeljeni v razna učna mesta. Oni mladoletni, ki so se že učili kak poklic, ter ga iz kakršnega koli vzroka, bodisi političnega ali gospodarskega zapustili, se morajo takoj prijaviti oni borzi dela, na čijem področju stanujejo.

Kako dobi mojster vajenca?

Na podlagi odredbe z dne 28. VI. 1941 o poklicnih posvetovalnicah, ne sme noben mojster sprejeti vajenca brez predhodnega dovoljenja borze dela. Vsak mojster, bodisi obrtnik, trgovec ali industrialec, mora prijaviti vajenca, na za to odredeni tiskovini, „Antrag zur Einstellung von Lehrlingen und Anlerningen“, ki jo dobi pri borzi dela, ali pa pri obrtni, industrijski zbornici ali pa pri zbornici za trgovino. Tiskovino je treba izpolniti v dvojniki in oddati pri oni borzi dela, na čijem področju se nahaja podjetje, nakar borza dela šele vajenca dodeli. Tiskovine pošlje borza dela zbornici v pregled; le-ta preišče mojstrove strokovne sposobnosti kakor tudi njegov značaj ter politično držanje zato, da se mlade ljudi vzgoji za poznejše strokovnjake.

Kdaj mojster lahko zaprosi za vajenca?

Načelno mora mojster 6 mesecev pred dodelitvijo vajenca zaprositi borzo dela in izpolniti tiskovino. Prijavni rok je 2 krat v letu ter se ravna po šolskih odpustih. Kdor torej hoče imeti učenca v jesenskem polletju, mora to prijaviti najkasneje do 31. avgusta. Po odredbi,

v uradnem listu (Verordnungs- und Amtsblatt) z dne 6. VII. o poklicnih posvetovalnicah je bil prvotno določen rok za prijave 1. avgust. Mojstrom, ki so do sedaj že zaprosili za dodelitev vajenca, ki bo v tem letu odpuščeni iz šole, bodo njihove želje upoštevane.

Vsako učno razmerje traja 3 leta, dočim traja priučitveno samo 2. Pristojna zbornica bo dala vsakomur pojasnilo, kateri poklici spadajo med učne, kateri med priučitvene. Mojstri so nadalje dolžni pošiljati svoje učence v obrtne šole.

Sele z dnem, ko dostavi borza dela obvestilo o dodelitvi (Zuweisungskarte), sme mojster sprejeti vajenca. Nato je vajenec 4 tedne na preizkušnji; med tem časom učno razmerje lahko prekineta mojster kakor tudi vajenec. Po preteku preizkušnje dobe se učno razmerje sme razveljaviti samo s pristankom borze dela. Vendar pa so prispevki za bolniško blagajno (Krankenkasse) že med tem časom obvezni.

Mali oglasi

Kateri dobri ljudje bi 9 letnega podeželjskega, revnega

fantka

brez staršev — z dovoljenjem oblasti — vzeli za svojega? Ponudbe prosim na upravo lista. 280

Majerja (hlevarja), oženjenega, s spričevali sprejme takoj Dr. Wiesenthaler, Marburg a/D., Tegethoffstraße 41. 272

Trgovski prostori trvdke

F. KÖNIG

trgovina galanterije in igrač v CILLI-ju, se od 20. avgusta t. l. nahajajo v vogalni hiši na vogalu Franz-Schauer-Gasse in Adolf-Hitler-Platz. 290

Razglas

Ker se širi nalezljiva onromelost svinj, so do nadaljnjega na celem območju Landkreis-a Pettau prepovedani vsi sejmi za svinje in prasce.

286

Der politische Kommissar:
gez. Bauer.

Razglas

Ker se nalezljiva ohromelost svinj y okrožju Pettau še vedno širi in je radi tega treba omejiti vsak večji živinski promet, se živinski sejem, ki je določen za dne 29. avgusta 1941 pri St. Thomas-u bei Friedau, prepove.

287

Der politische Kommissar für
den Landkreis Pettau
gez. Bauer.

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 10 Rpf, masno tiskane besede 20 Rpf. Pristojbina za šifro je 35 Rpf, pri iskanju služb 25 Rpf. Za dostavljanje pisem pod šifro se zaračuna 50 Rpf poštnine. Zaključek sprejemanja oglasov je v četrtek ob 16. uri. Male oglase se prevzame samo proti predplačilu, iz podeželja tudi v veljavnih poštinih znamkah. Najnižja cena malemu oglašju je 1 Reichmarka

Cunje krojaške odrezke, staro železje in kovine, papir, ovčjo volno, svinjsko in govejo dlako (arovo) kupuje vsako količino Alois Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 2

Konjske repe in svinjske ščetine

kupuje Fischbach, Bürstenerzeuger, Marburg (Drau), Pfarrhofgasse 1. 214

Kupujem hrastove doge in deske,

plačam najvišje cene. Faßbinderei Sulzer, Marburg a. d. Drau, Kaserngasse 7. 254

Lončarijo, dobro vpeljeno, odda ugodno v najem Johanna Čretnik, Lemberg, P. Podplat. 279

Gramofon v kovčku, nov, z 18 lepimi ploščami proda Andreas Anderlüh, Cerovec, P. Rohitsch Sauerbrunn. 274

Ržene podrajčke

in pšenične škope stalno kupuje za izdelavo slamnatih tuljakov tovarna Paula Wessely, Pettau, Lastenstraße 8. 281

Kupim gepel in mlatilnico v dobrem stanju. Vinzenz Ploj, Ob. Heudorf 22, Hl. Dreifaltigkeit W. B. 264

Pisarniško pohištvo

novo ali rabljeno, kupimo takoj. Ponudbe na trdko „Universal“, Thesen bei Marburg, Mozartstraße Nr. 4 266

Jablus - Jabolčnik

Ako nimate pijače za domačo uporabo in ako vam iste primanjkuje, ako sliškate sadje ali grozdje, lahko uporabljate „JABLUS“ iz katerega si napravite izvrsten jabolčnik brez vsakega domačega sadjeva. Pišite po navodilo. Nad tisoč pohvalnih pisem. Franz RENIER, Windisch-Landsberg. 278

Divje kostanje

želod in knoper kupuje po visokih cenah Alois Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 283

Orodje soboslikarsko in pleskarsko z vsem ostalim inventarjem se proda ali odda v najem. Thesen bei Marburg (Drau), Pettaustraße 44. B. 293

Preklic!

Podpisani obžalujem besede, ki sem jih izrekel napram gđc. Katarini Pack, o Johann-u Plochl-u iz Jahring-a, ker so neresnične ter se mu zahvalim za odstop od tožbe. 294

Jakob Keuz, Meichendorf.

Štirinajstleten fant

s tremi gimnazijami, zdrav, pošten, išče mesto učenca za avtomehaničarja ali trgovskega učenca, s hrano. Franz Rudl, Marburg a. d. Drau, Koseskigasse 57. 262

Majerja s 6 do 8 delovnimi močmi, na večje posvetstvo brez vinograda, se sprejme. Predstaviti se je pri Dr. Kapralov, Wölling, P. Maria Schnee. 270

Deklo sprejem na manjše posvetstvo. Naslov v upravi. 282

Sprejem 2 do 3 delovne moči in pastirja z dobrimi spričevali za vsako delo, oziroma k živini, Hlep, Sägewerk, Ober St. Kunigund. 268

Viničarja s 4 delovnimi močmi (dva možka) se išče. Vprašati Marburg a. d. Drau, Schillerstraße 22, prtlj. levo. 267

Iščem službo majerja. Imam 4-5 delovnih moči in 3 lastne krave. Razumem vinogradno in poljsko delo. Naslov v upravi. 263

Čevljarski pomočnik,

dobro izvežban tudi v prirobojevanju, išče službo. Naslov v upravi lista. 296

Služkinja išče mesto gospodinje ali pomočnice v gospodinjstvu. Agnes Hren, Skalitz 49, P. Gonobitz. 295

Vajenec za mizarstvo se sprejme. Ignaz Gr'etz, Cilli, Eschenbacherstraße 1. 289

Burg-Lichtspiele

Marburg, burgplatz 1

BURG-KINO in ESPLANADE-KINO

V nedeljo ob pol 10. in 11. uri predpoldan posebna predstava tedenskega pregleda. — Vstopnina na vseh prostorih RM 0.20

Na vzhodu zmagovito naprej!

Protiboljševiške demokracije v Parizu. — Vedno več novih prostovoljcev za boj proti sovjetom. — Italijanski odredi na Vzhodni fronti. — General Antonescu pri svojih vojakih. — Boji nemških in madžarskih čet v Ukrajini. — Sunek na Uman. — Zračni napad na sovjetska letališča v prostoru pri Kijev-u. — Polet Führer-ja na fronto. — Bitka pri Roslavlju. — Socialna beda v „raju kmetov in delavcev“. — Hudi boji med Peipus- in Hmen-jezerom. — V glavnem stanu Reichsmarschall-a. — Nizki napad nemških rušilcev.

BURG-KINO

Od petka naprej „Kampfgeschwader Lützow“.

ESPLANADE-KINO

Od petka naprej „Männerwirtschaft“. 285

Kmetško gospodinjstvo

sprejem takoj. Naslov v upravi lista. 292

Hlapca

spodobnega za hlevska in druga dela na posvetstvu ter mlado DEKLO za kuhinjska in gospodarska dela, sprejme Dr. Wolf Spitzky, Willkomm 37, St. Margarethen a. d. Pössnitz. 291

Viničarja, oženjenega, starjega

z enim ali dvema otrokoma ter z daljšimi spričevali, ki se razume na vinograd, sprejme Plochl, Pettau, Obere Draugasse 4. 288

Naznanilo

za vojne invalide, vojne vdove in starše padlih sinov

Bodoči redni uradni dnevi Versorgungsamta in Graz so:

Dne 22. avgusta 1941 od 8. do 12. in 12. do 17. ure v Trifail-u.

Dne 23. avgusta 1941 od 8. do 12. v Tüffer-u.

Dne 27. avgusta 1941 od 15. do 17. ure in

dne 28. avgusta 1941 od 8. do 11. ure v Luttenberg-u.

Vojni invalidi, vojne vdove in starši padlih sinov se naj prijavijo, ako se še do sedaj niso prijavili, tudi taki, ki so dobili do konca aprila 1941 svojo invalidnino in se lahko izkažejo s rešitvijo pristojnega okrožnega kot invalidskega sodišča ali pa z rešitvijo višjega invalidskega sodišča v Belgradu, na podlagi katerih rešenj so imeli priznano invalidnino, katere pa niso dobili še izplačane.

Prošnje za nova ali ponovna reševanja za priznanje invalidnine se bodo še le po uveljavi Reichsversorgungsgesetz-a na Spodnjem Stajerskem sprejemale. Tozadevne razglasitve bodo sledile pravočasno.

VERSORGUNGSAMT GRAZ.

Dobro uvedena stara vešerogovina
družba ponuja:

kostni klej
lep za kožo
klej za usaje
umetna gnojila
želatino in kemične produkte

FRANZ RUCKER

Handelsgesellschaft m. b. H. Wien I.
Esslinggasse Nr. 13. 247

Vrnil se je in zopet deluje

živinozdravnik

Peter Škofič,

Marburg a. d. Drau, Schmiederergasse 31
273

Kleparskega vajenca

sprejme Johann Klasinz, Marburg a. d.
Pobersch, Triesterstraße 6. 271

Opozorilo. Neznankam je odšla
70 letna E. Fischer.

Oblečena je v modro kmečko obleko, na
glavi nosi sivo ruto, predpasnik pa iz
tiskane tkanine. Če bi jo kdo spoznal,
ga prosim, da bi jo proti nagradi za-
držal in mene obvestil. R. Fischer, St.
Benedikten i. W. B. Nr. 5. 269

Hlapca, ki razume vinogradna
dela, sprejme Harz
Alois, Koschak Nr. 53, Marburg a. d.
275

Vajenca in pomočnika

sprejemem takoj. Franz Nekrep, Sattler
St. Leonhrad W. B. 265

Upokojenec, oženjen dobi službo in
stanovanje na malem
vinogradniškem posestvu. Ponudbe pod
„Posten 33“ na upravo lista. 238

Majerja (hilarja), oženjenega,
poštenega in pridne-
ga, s pričevali, zmožnega nemščine
sprejme takoj Obst- und Weinbauschule
Marburg a. d. Drau. 234

Viničarja poštenega, z 4 delov-
nimi močmi se sprej-
me. Koschak 39, P. Marburg a. d. Drau.
236

Dva viničarja

s po 3-4 delovnimi močmi, sposobne
ljudi z daljšimi pričevali se sprejme.
Prednost imajo absolventi viničarskega
tečaja. Preac, Peltan, Ober-Rann 31.
241

Natakarskega vajenca

zdravega sprejme Bahnrestauration
Steinbrück. 245

Vajenec s primerno šolsko izo-
brazbo se sprejme v
trgovino z mešanim blagom. Anton Vo-
denik, Pletrowitsch bei Cilli. 246

DEKLO za posestvo se sprej-
me. Ponudbe pod „Po-
štenost“ na upravo lista. 259

Kundmachung

betreffend die Aufnahme von Schülern in die Obst- und Weinbau-
schule in Marburg

ZIEL DER ANSTALT

Die Obst- und Weinbauschule in Marburg hat die Aufgabe, Be-
triebsführer gemischter landwirtschaftlicher Betriebe mit vorherrschendem
Obst- und Weinbau auszubilden und sie zu aufrechten deutschen
Menschen nationalsozialistischer Haltung zu erziehen. Die Ausbildung
gliedert sich in zwei Teile: Im ersten Jahre erfolgt die praktische Vor-
bereitung, im zweiten Jahre die fachlich-theoretische Ausbildung.

AUFNAHMSBEDINGUNGEN

1. Für das Vorbereitungs-jahr wird das 16. Lebensjahr, für den
Fachlehrgang das 17. Lebensjahr als Mindestalter gefordert.

2. Die deutsche Staatsangehörigkeit oder die Mitgliedschaft des Stei-
rischen Heimatbundes.

3. Das Abschlusszeugnis der Volks- oder Bürger- bzw. Hauptschule.
4. Eine zweijährige praktische Tätigkeit in einem Landwirtschafts-
oder Obst- und Weinbaubetriebe.

5. Die Aufnahmebewerber für den II. Jahrgang haben eine Auf-
nahmsprüfung abzulegen, die sich vor allen über die deutsche Spra-
che und über die Gegenstände des Volksschulunterrichtes erstreckt.

LEHRPLAN

An der Anstalt werden folgende Gegenstände unterrichtet: land-
wirtschaftliche Nutzungslehre, Obst-, Wein- und Gemüsebau, landwirt-
schaftlicher Acker- und Pflanzenbau, Viehhaltung und die einschlägi-
gen Hilfsfächer.

ZAHLUNGSBEDINGUNGEN

Der I. Jahrgang hat keine Zahlungsverpflichtungen bei freier
Unterkunft und Verpflegung. Im II. Jahrgang hat jeder Schüler 40
RM Schulgeld je Jahr und 35 RM je Monat für die Verpflegung und
Unterkunft zu entrichten. Bei Bedürftigkeit und Würdigkeit werden
Beihilfen gewährt.

SCHULBEGINN

Die Schule beginnt am 1. Oktober. Die Anmeldung kann nur
schriftlich geschehen und hat bis zum 15. September zu erfolgen.

URKUNDEN UND BEILAGEN

1. Abschlusszeugnis der Volks- oder Bürger- bzw. Hauptschule.

2. Bestätigung über die Zurücklegung einer zweijährigen Praxis in
einem landwirtschaftlichen Betriebe auch in der väterlichen Wirtschaft
durch den zuständigen Amtsbürgermeister.

3. Geburts- und Heimatschein.

4. Ein selbstgeschriebener Lebenslauf in deutscher Sprache.

5. Für deutsche Staatsangehörige der kleine Ariernachweis, für
nicht Reichsangehörige die Mitgliedskarte des Steirischen Heimat-
bundes.

6. Die Einwilligung des Vaters zum Eintritt in die Anstalt.

Chef der Zivilverwaltung in der
Untersteiermark

Im Auftrag
Der Leiter der Obst- und Weinbauschule
Marburg a. d. Drau:
JENTSCH

ZAHVALA

Za ob slavnostni posložitvi umrlega

WILLI WITZMANN-a

darovane vence in cvetlice, se iskreno zahvaljujemo. Prav posebno
se zahvalimo za udeležbo na zadnji poti pokojnega, gospodu Re-
gierungsrat-u Dr. Müller-Haccius-u za globoko segajočo poslovilni go-
vor, nadalje vodstvu organizacije Steirischer Heimatbund, Kreisfüh-
rer-jem za Marburg-Stadt in Marburg-Land, Führer-ju Orisgruppe
Reifnigg, Wehrmannschaft-i organizacije Steirischer Heimatbund, Gen-
darmerie-Oberst-u Nowotny-ju, pripadnikom Gendarmerie-je ter mno-
goštevilno zastopnemu prebivalstvu iz daljnje okolice Reifnigg-a.

277

Družine Witzmann, Tomasi in Miglitsch